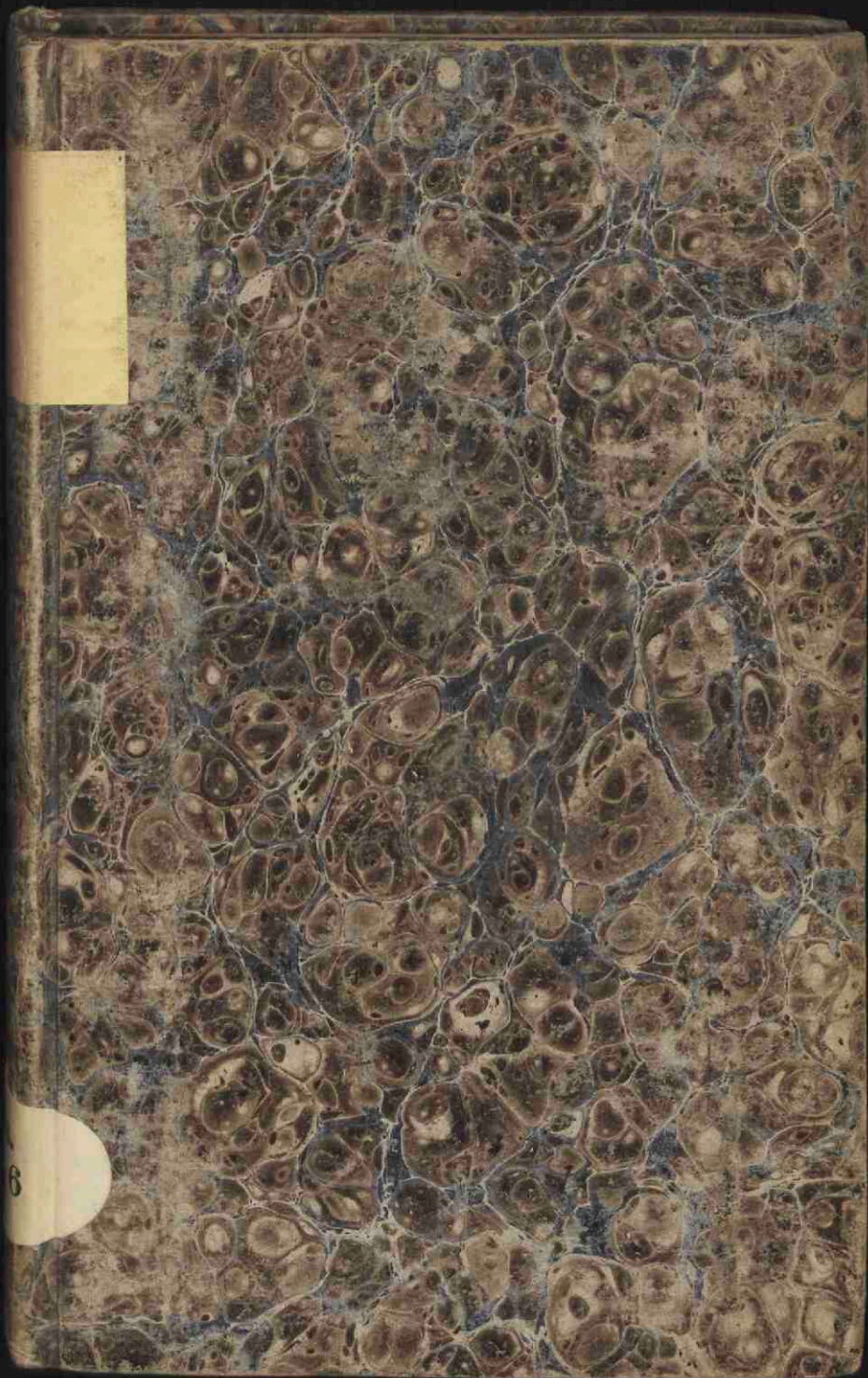

Reis door een gedeelte van Duitschland, Oostenrijk en Italië, 14 juni 1823 - 8 oct. 1824

<https://hdl.handle.net/1874/384863>

5
J. Ackersdijk.

O.E.6.

Hss. Ackersdijk.

4

J, 1316.

Hs.
O E 6

Mss. Ackerd. 4. (VI)

Journal I. d. d. Regensburger Umgebung I. d. d. 4.

Wenen.

Wenen tot Neukstadt, 12 uren; - dit is bestemd om tot
Triest voortgezet te worden, en na veel ongemakke-
lichheden des reizes in vergelyking van andere kanalen
is het smal en onbeduidend.

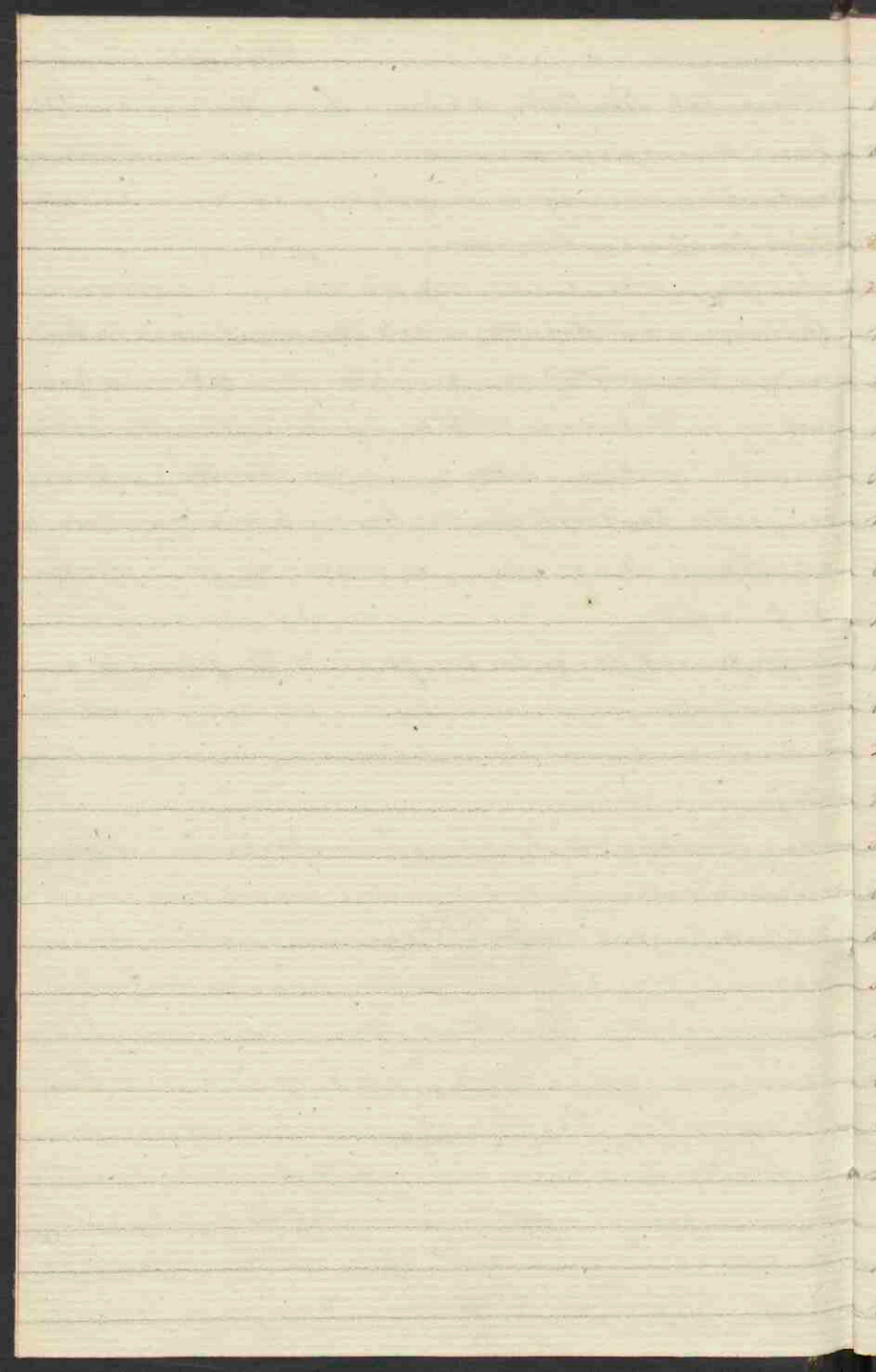
Men passeert den vanderling en menneert genaamd
Spitz am Kreuz; - vele steenoven, want de heu-
ren zijn hier meestal van gebakken steen gebouwd, haer
wel men in Wenen en zelfs op het land altyd bepluistert
en weet of geel gemaakt te zijn; - men kan de hier de men-
nen van de hout te maken de steenen te mengen, het
al elders in Duitschland; de heusen zijn hier sterker
en fraayer.

Wij reden ook langs het klein genaamd Teufelsmühl, zoo
men zegt in zyn de onveiligheid die hier plaats te zijn,
en die in donkere venteren met ten naag ten tyds plaats
heeft.

Het machtich Hädling is ongeveer 1000 gelogen, en
veel het gebouwd de heusen van steen en met zwin-
delig gedade, met landerijen en de met de venteren inge-
rige zijn. Ten zyn de venteren van de heusen.

Vorderen en de venteren Boel. Hier is veel onveilig
van waeste venteren en lagende de groene venteren.

De venteren van Liechtenstein, men heeft streeke behou-
deft alles met goede venteren en polderen venteren,
boomen gepland, groene venteren, venteren, en
de heusen met venteren en andere venteren
verpand. Hier de venteren Boel ligt het venteren

Het Lichtenstein en daar by het nieuwe slot, waar
de vorst met zyne familie thans meest woont, is
Te den op een der hoogste punten geklommen
voort den tempel der oversterfelyken, maar de vorst de
militairen heeft later begraaven die in de slag
van Aspern, 1809 aan zyne zyde gesneeden zyn en
hem het leeuw goud hebben. Het uitzigt is hier zeer
leuk en naar wy lagen de doopjes Puchner's Museum
Bij de oude kerken en wat verder het den aange
van het Lichtenstein de hoort zyn weder een andere
leijne stakke waar in heuvels met wipbergen en
staken, die is meest oneruy, en waar in de groote
hoofdstad en een groot aantal dorpen verspreid
lagen, in de eerste woudeiden o bergen aanden ge
zigteinder. Van de andere zyde, noordelyk, ligt
het geringt zyn een aantal heuvels waarvan
sommige hooges zyn dan de pleids waar men zig
bevindt, en waar tusschen valleien met boschen be
dekt liggen, die met de lichte hantet kleinen ver
sied waren, beneidie heuvels stecken de Steyer
markische Alpen uit. Op een anderen berg van ge
lyke hoogte staat een kunstbreine, daar benid oot
opgeklommen, het uitzigt is en nagenoeg hetzelfde
als aan minder zyn.

Wy hebben het nieuwe slot gezien, het is niet zeer
smaak rigezigt, de eetzaal, de Cauesfort kontrien
mer en de slaapnest hebben zyn zeer net en een vandy

Wegman's Lang 184

het gezigt uit de veengaten is heerlijk. De varst breegt
er ongeveer 7 of 8 miljoen van den zomer door.
Hij heeft 7 zonen en 4 dochters, die kunnen gewoon-
lyk mede. Bedienden breegt hij maar 30 tot 40
mede, dewyl hij hier geheel geen slaaf houdt.
Hij heeft die slat eerst in 1812 gekocht, hoewel het
den naam van zijn geërachte draagt; sedert heeft
hij veel meenen van die land, gemaakt.
Dere varst behoort anders te ryden van de
ryd, hij heeft meer dan 100 heuvelsteden, en
wel by een veel noorden, met kant en een
slat houdt, maar hij geen schikken, van als
de andere graven. Men zegt dat zijn inkomen
dan twee millioenen gulden silvers bedraagt.
Hij heb ook het oude slat of de ruine des "Feste
Lichtenstein" gezien, er zijn inwendig nog eenige
resten in stand, maar die zijn niet meer
by dan in de postellen van de waanders die
er in zijn opgehangen, en om het schoone uitzicht.
De wandelingen zijn rijk maar. Op de laatste
kense ritten en hoofden heeft de varst meestal
kunnt ruines laten bouwen, die zeer ruime
rij naar schiedgelyken, maar die zijn dunkt dat
toch wat al te geringzullig zijn. Hij heb er een de
klauwen die in den vorm van een half rond mes
hagen en twee torens gebouwd is, het gezigt was
daar ook zeer mooi.

De Directeur van het Cabinet te Keulen.

Perrol 4283.

De hertog in Haddingus zee and men wesen ee ons den graf.
Veen van Keimrich Jaromirgott eerste hertog van
Castenryk die in de 12^e eeuw geougeerd heeft. Hier is
ook een wonderbeeldje van de Heilige maagde, dat van
Maria Trast hermaande gebragt is, en waerwaer
in bysander ghebed gebrukt is, dat ik my van
Drie krenters heb aangenomen.

In Hadding hielden my my gaed gezeten.

Sindsdien zyn my in het Burecht heeten gemaect,
waer Die Wapfenbrüder gespeeld werd.

Dingsdag 14 October Ik heb heden eenige werken
van Castenryk geboekt en heb reeds begonnen daer van
te lesen. De heer Persoons heeft my in het Bureau
und Antiken Cabinet gebragt en aan den heer directen
voorgeleed, die my met veel beleefdheid het reocranon
ste heeft aangemerkt. Ik kan in hier geene aantekening
van handen, dat vande te lang of te kort zyn;
ik hoop er ook niet meer nag te gaan. In den tuesdag
se staat een cony d'wigt van 136. — De gesnodene
steen hebben my bysander besallen; ook de gried
sche zaren; — de munten zyn naar het stiel van
Maday gerangschikt naar de grootte, en versol
gens naar de ^{Winden, vanden en} tyndorden en is geene afschending van
mocaillen en munten.

Wij hebben gezeten by den heer en mevrouw D'Orange
zeen vromdelijke menschen. Ik heb hier ander antekening
haare neekalen, dat in den tyd van het langneske

Jenny 519. Wegmeyer lang 15.

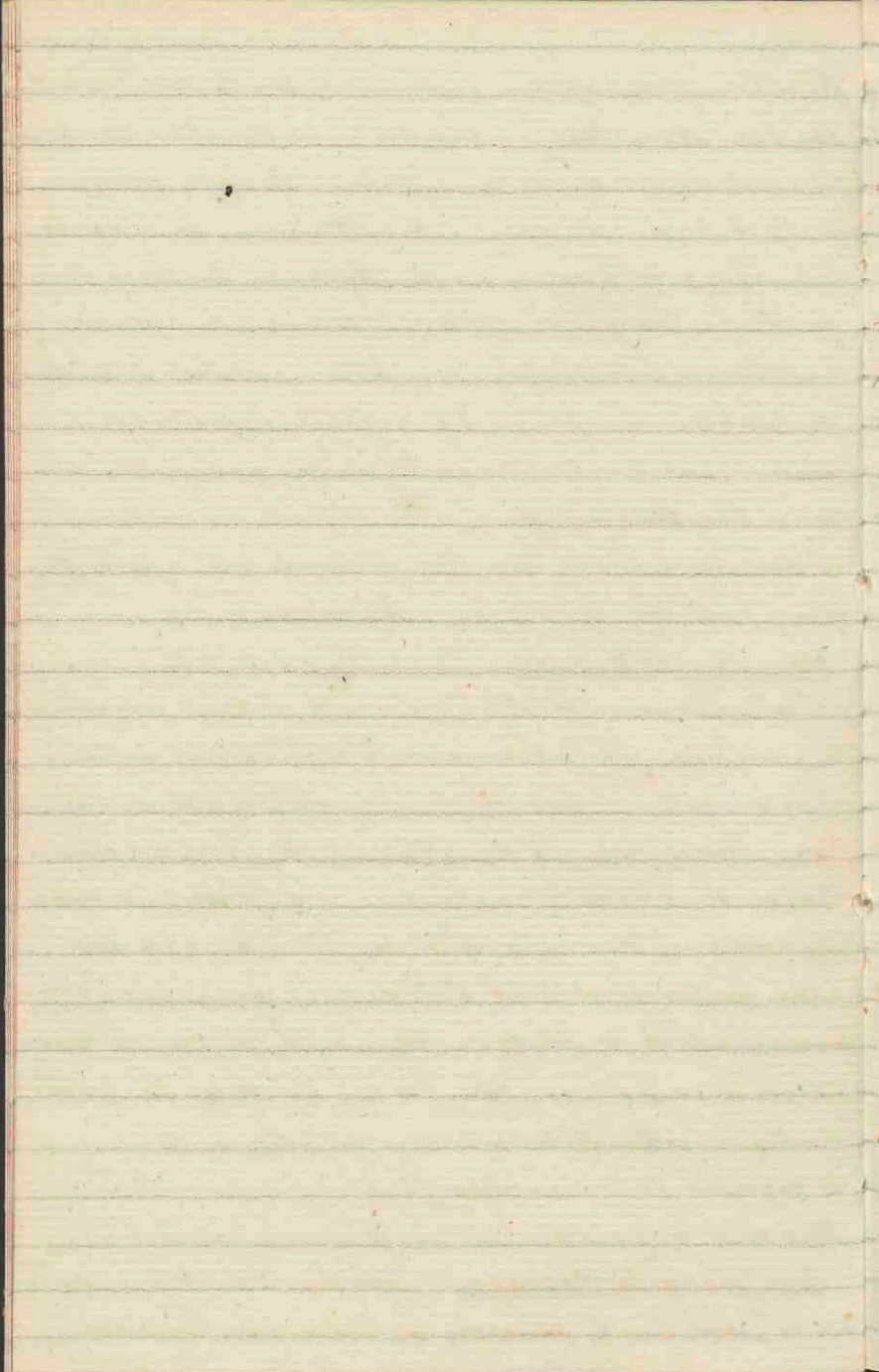
husterrijke partjen gegeven werden by den Joodsche
bankier Arnstein, en dat daar de reuutens vanden
pan; en de gezanten, ook die van Speerje gemeen
was te komen. Herron Arnstein was eene de
minnelijke proamen van Leenen, die zeer hoog
gevat werd, en de weldaanter van een groot
aantal ongelukkigen was, men verhaalt altoos
de trekte van haar. Zy is joudes gestroopen
naar hare kinderen zyn Christen geworden men
harc kaestemming.

Savonds heb ik in het Burgtheater zien spelen Der
graf van Burgund, van Katschue.

Woensdag 15 October. Dieren dag heb ik bijna gans
feiteed, om naar Holland en ook in myn dagboek
te schrijven. Ik heb toch eene wandeling in den
Prater gedaan het weder was goed en de an
scheer. Welken toen ik terugkwam. Myne gedachten
waren toch rein verdelgting; - niet dat ik zeer
myselfen in het minste ontvreden heb; ik heb
meer genoege dan ik had durven verwachten,
maar als ik de slotsom opmaakte van alles, wat
ik zie en waarneem dan is my de staat myner
medemenschen dikwijls zeer duister en treurig en
ik zag met eens met droefheid

Pantout je voit le mal ou le mieux pourrait être.

Zondag 16 October. Het den heer Niemcke
naar Dornbach gancest; een slot van den vorst van

Schwarzenberg, die het de koninkrijks van den keizer.
Lucca, die de laatste jaren van zijn leven heeft
doorgebracht. Het is omtrekt $\frac{1}{2}$ miene van de
stad. Het slot is een evenwijdig gebouw, de gewone
delingen rondom zijn zeer lief: heusels, mat,
moar gebouwdt de plant, grasveld, blaas,
parken, en slingerzalen. Daar tusschen door, daer
kanen en kleine beschijning tuss en daer banken en
in schuif en ook weder te zetten. Dit alle, is
voor het publiek altijd open. Op een chineesche
kegel die op eenen heusel gebouw is heeft men
aan de eenen zijde het gezicht over het park, maar
van het grasveld met een volk van was, en aan de ande
re zijde tusschen twee heusel, door op alle westen
het omringend land, de zee bescheiden bere lieve te
nalen. Wij zijn door de tuinen en bospelen een
half uur verder gemaakt naar het noorden
Hollandsche dorp, op een berg gelagen, eenen verza
meling van kleine huizen, maar niet spijzen en
overnachten kan, en een grooter gebouw maar een
ruime zaal is. De vorst komt hier dikwijls met
zijn familie spijzen en ook wel logeren. Het gezicht
is hier zeer uitgestrekt, en de helderheid der lucht
was ons byzonder gunstig. Wij zaggen de Donau
vele uren ver stroomen en een aantal eilanden
voornam, Wenen lag in de vlakke voortouw, wa
de meestendeel andere plaatsen was men ons

In het voorpectaal is vooreerst geplaatst het Hoof-
stuk dat in Milaan vernoodigd is naar De Koning-
grotes Schilderij de instelling van het brandmaak
voorstellende. Het is intusschen goed subgenaken
Dit stuk was reeds onder Kapalkont en op beem
beel ondernomen en bestemd, om in Milaan te
blijven; de keizer van Oostenryk heeft het naar
Wiener laten komen. Het heeft de heere plaats te ge-
had niet het beeld van Theodorus door Canova, dat
ook daar N naar Milaan bestemd was, en nu in
den tuin by de Brug geplaatst wordt.

Wageningen, Eelzingen, Hoopereu, ook de eiland Laban
allen in de aaslagen met de Francken bekend.

In de verte zag men der Kambargen, den Praet.
Bunzen en andere Kunzwaarsche bergen. Het was
moeyelyk dit keeslyk gesigt te verlaten.

In het benedenwestoek heeft de hainrichalt Lucy
gevoeren

O lute de mon choir, hameau que je préfère,
Seculaire qui vis en tranquille et solitaire.
Het graf van Lucy en ^{van} Tynen neef den Generaal
Bronze, hebben wy ook bezocht.

Het dorp Dornbach en Nernals, waar men door
komt, 24de zeer lief.

Teruggetrokken 29de wy dadelijk de verzameling van
Armenat gaan zien, die sedert 27 in Bodwit Tynol
herwaards gemaekt is, en het Unlesse Beldersse in
de vanden Tyn. Kennisg. kenmerkend wordt. Het bestaat

uit wapenrustingen, portretten, en kleinwooden reis
zaken, keden van natuur en kunst. In de Luquiere

1164 en in de byzandse beschrijving die ik my aanze,
kocht ik, wordt alle, waarvan kenmerk opzigen planst
het heb kunnen zien. Onder de wapenrustingen is ook
die van Maximilian van Napau, nr 55. Onder de portretten

men bleef ik ook het byne op nr 8. verder dat van
Philip II nr 24, Johanna van Castilie nr 68, Francais
I nr 125, Maria Stuart 126, Elisabeth 128, vooral
en eelt portret van Karel V door Titiaan (Bech. 1168)

De Tijd heeft my niet toegelaten, ook nog de Handschriften dezer verzameling te zien, maar volgens de beschrijving, merkw. ik er niet veel aan.

Er is geen aangand goed stuk, er zijn veel fouten in, ook veel slykbase navolgen van andere stukken; maan en zyne maaie plaatsen, en eenige maaie versien en het geheel werd een goed gezeeld.

Perse 1261.

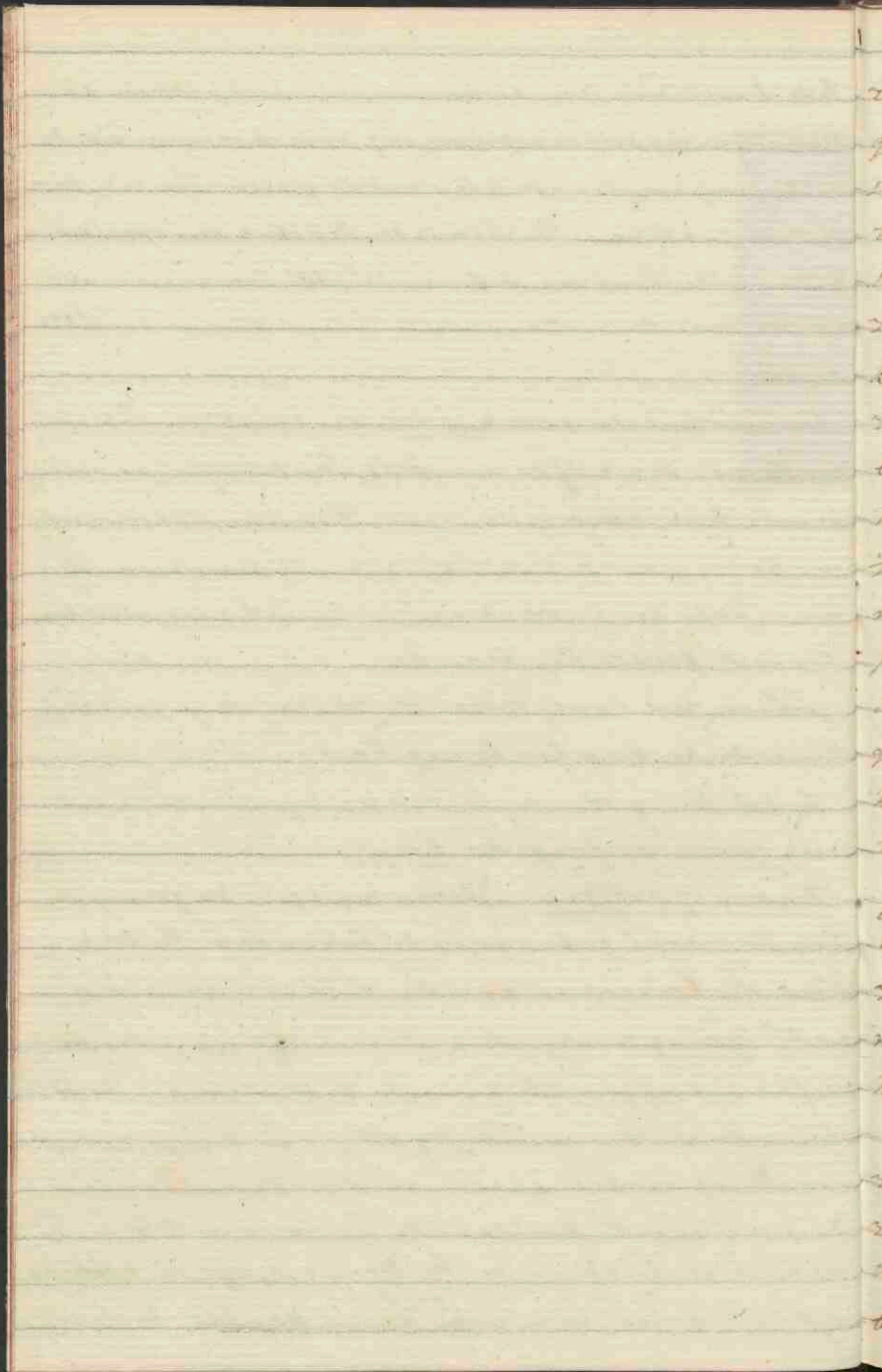
In de Kunst and Wunderkammer zyn veel stukken die
gepublickandig zyn met een afdruk zyn, die de
beschryving en de afpyncties had de goedheid en my veel
van aante wysen. Een byzonder lief stuk van Wynecke
in hout te de Raaf der Salomon (L. 188) zeer mooi is ook
het portret door Rembrandt de Linie gemaakt (L. 220
en 225)

My zyn gevolgs de tuin van den Vorst van Schwarz-
enburg in der zelfde vorstend, Landstrasse, een moog
groote tuin meer in de, onder Franckenstijl; waerby
en palen; dat de vorst agna met de waerby de
tuin is voor het publick openen wardt zeer veel voor
het beste geresultat bereikt.

Schoon voor laat, 5 uren, hebben my nog goed gezeg-
ten in de kerking Erzhersog Karl.

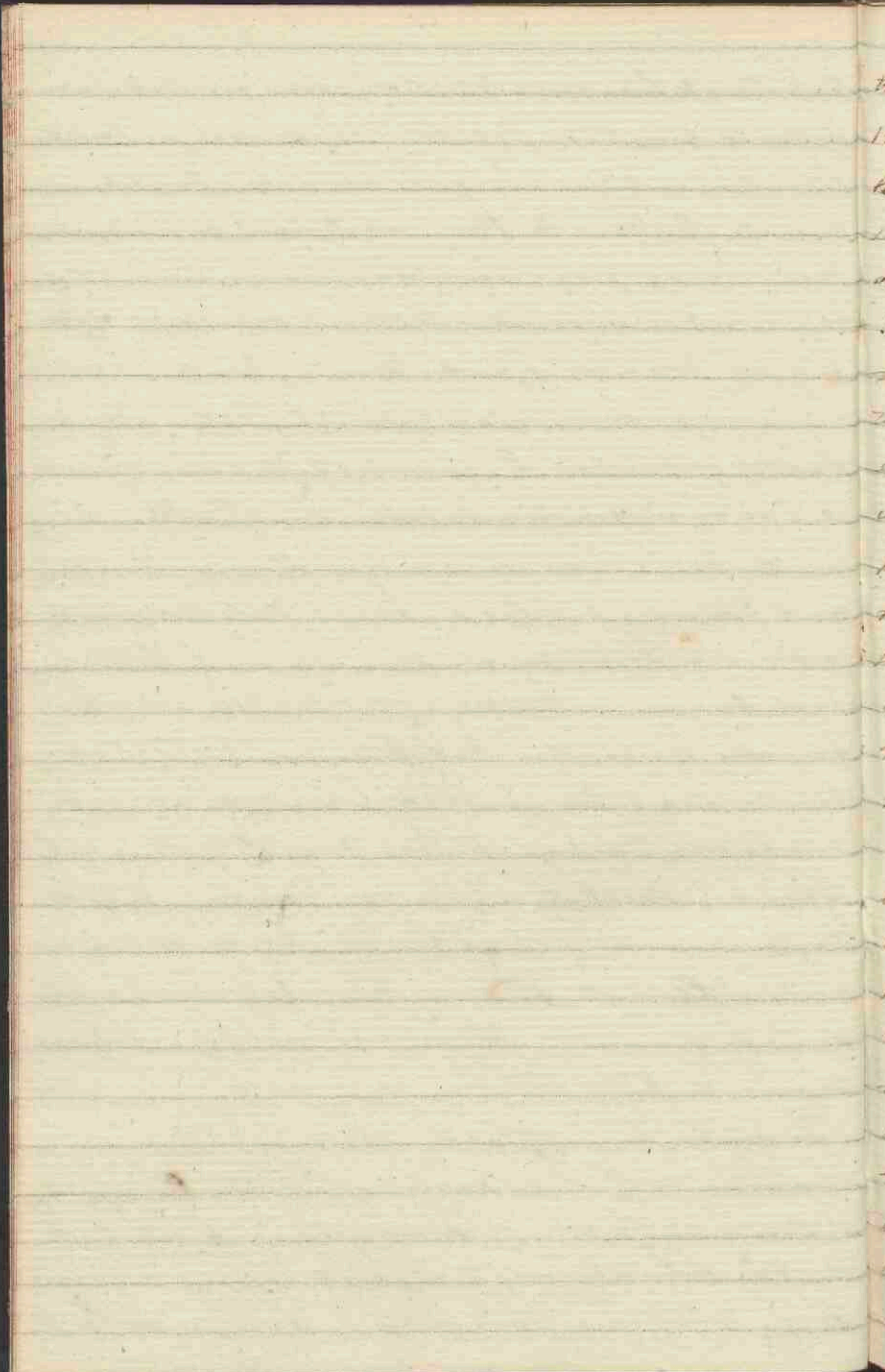
In het Burgtheater heb ik naar ee eerste maal
zien spelen de tragedie Efraz.

Vrydag 17 october Doren morgen heb fe my ee
heer Persoon gebrogt in de byzondere Biblio,
theek des keizers, en vanden Bibliothekaris Hof,
vath Young voozgesteld. Dore heb fe my alle de
leefte ontzagen. De gansche bibliotheek is door
deren keizer verzameld, zy staet in eenige zalen
der Burg en bedraagt meer dan 30,000 banden.
Zy is ryk aan de kostbaareste werken van Callen en
natuurlyke historie. De H. Young heb fe de vrische
lyfheid gehad, er my een groot aantal te laten
Nacht

van da ik hier niet kan vermelden, en dat het
getal te groot is. Pracht niet geven van andere schrij-
fken zoo niet van vroegere als Latere Drankers
zoo als Bodoni te Parnia, Didot te Parys, en
Lommige op pergamint, dat eenige uitsneden
zijn; Van nieuwere Letteren eenenent. V. Ho,
Kesper, Thomsen, ook Kune, Wieland en
zoo niet anderen, met lezuane platen, allerley
bouw is gedrukt. Ingeente dy, dat met platen.
Het oude vader in vele talen van Bodoniening
van de keizerlyke Drankery te Parys; het een
niet fransys dan het andere. Vele voyages,
pittoresques, anders anderen, die van Lohard
door Spanje en Oosterye, het laatste niet zoo
goed als het eerste. Het loven van de Turklike
keizer, met echte portretten naar oorspronke
keilyke uit Turkeye, is 1815 door L. Young ont-
gegeven. Keerlyke werken van natuurlyke his-
torie, vooral plantkunde, die de keiser by
zonder beuint, onderanderen heb zeer kostba-
re werk genaamd Kortul temper virens, door
Kerner te München uitgegeven.

De boeken zijn byzonder niet ingebonden, en staan
reer aenschlyken de kassen gerubt. Er zijn by
zonder naauwkeuringe Catalogysen: 1 uylphade,
tusch op lofe bladen; 2 alphabetysch in een van
boek; 3 wetenschappelyke. In desen is de Biblio

Naek naar een byzonder itel en konken heet Young, in
15 klappen afgedrukt, en deze hebben wederom andere
een formaten staanden. Dezen twee een. In de kop
een eye beschreef 15 klappen de hand en meer worden
vande afdeelingen, en eye de formaten, afgehandeld.
In dezen catalogus worden de de plaats van een yndien
incurables het denzwaard nummer. Dat elke
zoete als het in de bibliothek komt, met byzegg,
en naar de plaatsing is een afsonderlyk register
waer by elke nummer staat, in welke no. of welke
plank, en het haenschte nummer of die plank, het te
vinden is. De andere yndien register is de pla-
cing van de de fraayen met eenlyk polykon catalogus.
Beden in de zaak heeft men het afsonderlyk
register van gelege, in de zin van by elke de pla-
cing van de deering maken kan.

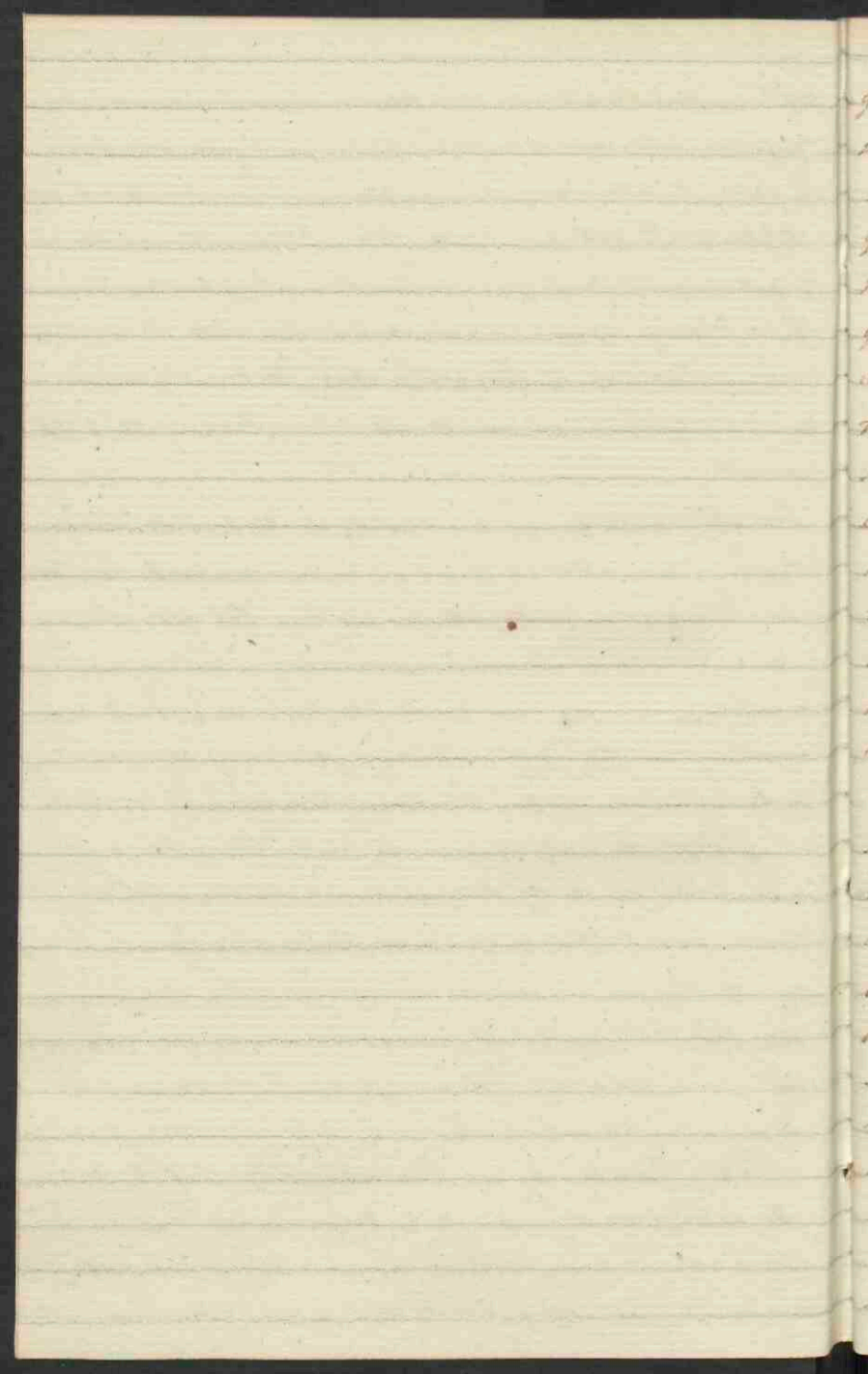
In de zin van de zaak in de Leopoldstadt ga-
sten, en het vervolgen van wandeling in de Pra-
ter gebouwen, waerby het schone wederomag veel men-
schen gelokt had. Onder de schoonste plaatsen van de
voorsteden behoort de jagerszede welke van de Ferd.
mandelbörke naandem Prater gaat. een zeer bre-
de straat met een aantal palmen en groote b-
reen; doch in die straat naz angeplant, ook steen-
en nu en dan kleine ellen diez weeninge, naast en
te finste palmen. Leger is het dat men algemeen in
de voorsteden, en ook hier met genaz voor de

January 17.

afloop van het vuile water en waerde de woonwonder
my van alle ongemakken geredde. Hierop, zoo dan
op vele plaatsen een zeer aangename bank deest.
Nader hand heb ik met den heer Menzies nog een
grote wandeling gedaan in den Stuigarten, waar
ik de fraaie spys- en concertzaal ook bezien heb
en vervolgens in de Bregitten Aue. Ik kwam my vergen
gen met het zien en van staat in den Regenwald 1866
en 1867.

Tevens komende gingen wy nearby de kerk in de Tabor
strafte, maar alle verlicht en mooi muziek was. Het
was, zoo men wy verde, het lichte van het gebied van de
men in deze kerk. Hier alleen was het inwendig val,
maar een schone van honderde menschen. Stand met
aanblake hoofden van de deus, en lang een regelma
tig de hymnen nake. Men lang een goed, de malade
was fraai, nearby kwam de verlichting die men
in de kerk zag en de muziek zinnig die men een
hande; dit alles maakte een goed en ik aan het zag
het stichtelyk en indruk. De wille van de menschen
van hetzere men lang maar niet vragen, want
dit was maar eenlyf anring, zoo als de meeste
hymnen en kerkeliken.

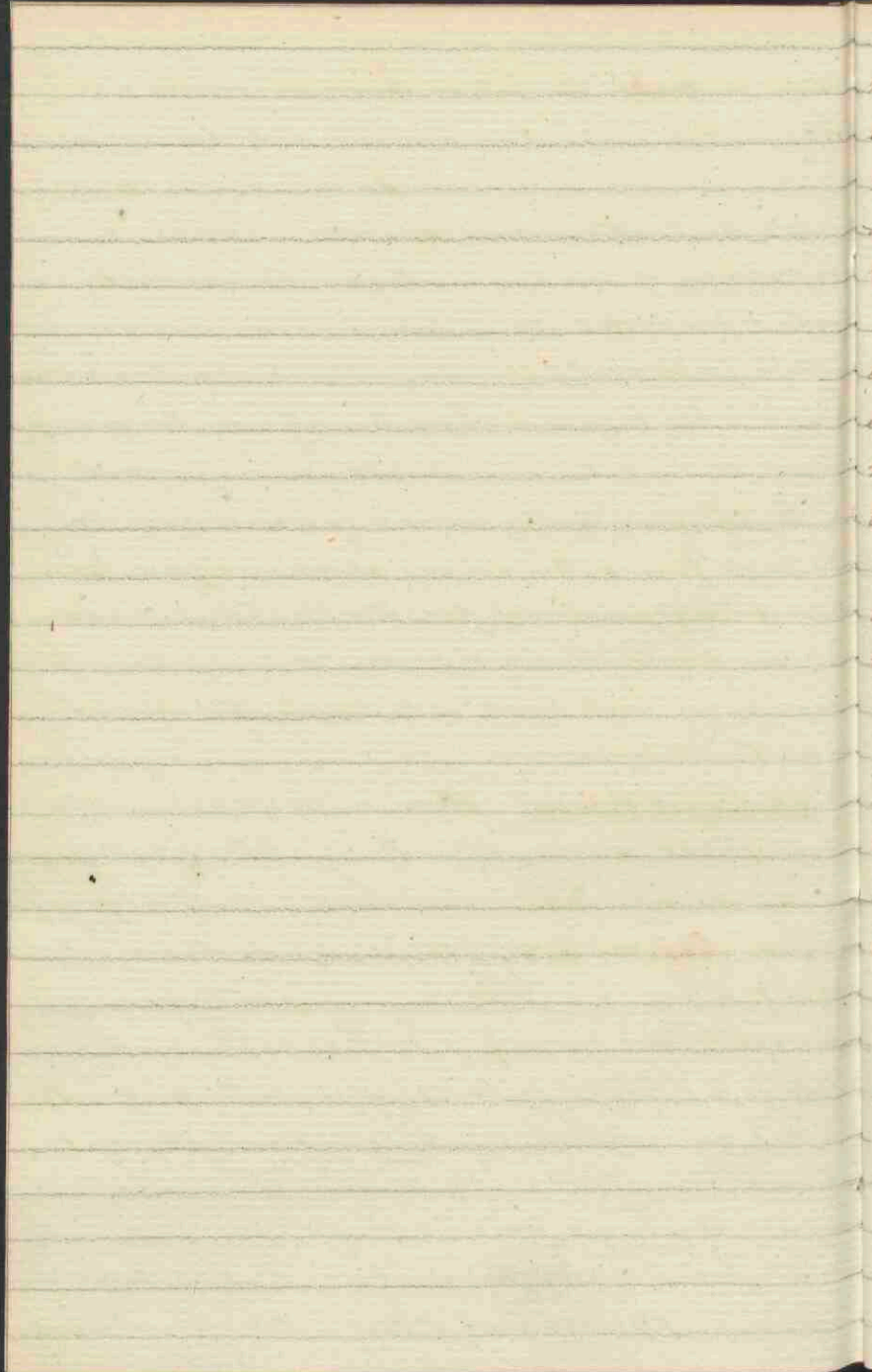
In het Theater by het Kartheater heb ik de eer
ste bezing van Lancie de en Baron de Ballet, die
I. marcine zien hebben. Het was men gedaan,
maar ik heb nog geen ballet gezien, maar van het

geheel een goede zin had, en eene voorstelling aan,
schouwelyk in de natuur, zoo was ook het stuylen
en zwaeren tulkier loopen der Amazone niet. Mit de
gebeden laat zich veel gymnastiek wat men voor
stellen wil, maar daarvan laat men het niet; het
geheim der inderoeping ligt in het dansen, en welk
in de muziek veel dieper dan in het nabootsen, maar
niet in het dansen veel needer af van het te zingen.
Men kan hier en daar eenige alligtheid in de stellingen
en bewegingen, maar meer nog waren het alleen
tooynde force en die werden algemeenlyk het
meest toegezien: ik kon s. k. het hande aagen
als een pop en het uittoeken van een been zoo
dat het een rechte hoek met het ander been vorme
niet bewonderen.

Zaterdag 18 October Heden morgen heb ik de k. k.
Kopliedertjes waaraan sijn. De heer Steindückel heeft
mij nauden heen Praefat voorgesteld, en deze heeft mij
den heer Schöpfung Lachner voorgesteld, die mij met een
beleeftheid van degenen en van hetgeen ik verlangde.
so met een anderszins heeft. In Praefat Beschrijving,
1848, en in een afzonderlyk boekje van den k. k. k. k. k.
vind ik eenige naamlyke dingen der Bibliothek, en
ik gaaden het voornamste daarvan te komen laten aan
kamen.

Het lokaal is treffend goet en schoon; ik heb mij
wogen een dergelyk gezien; toch is het niet met te

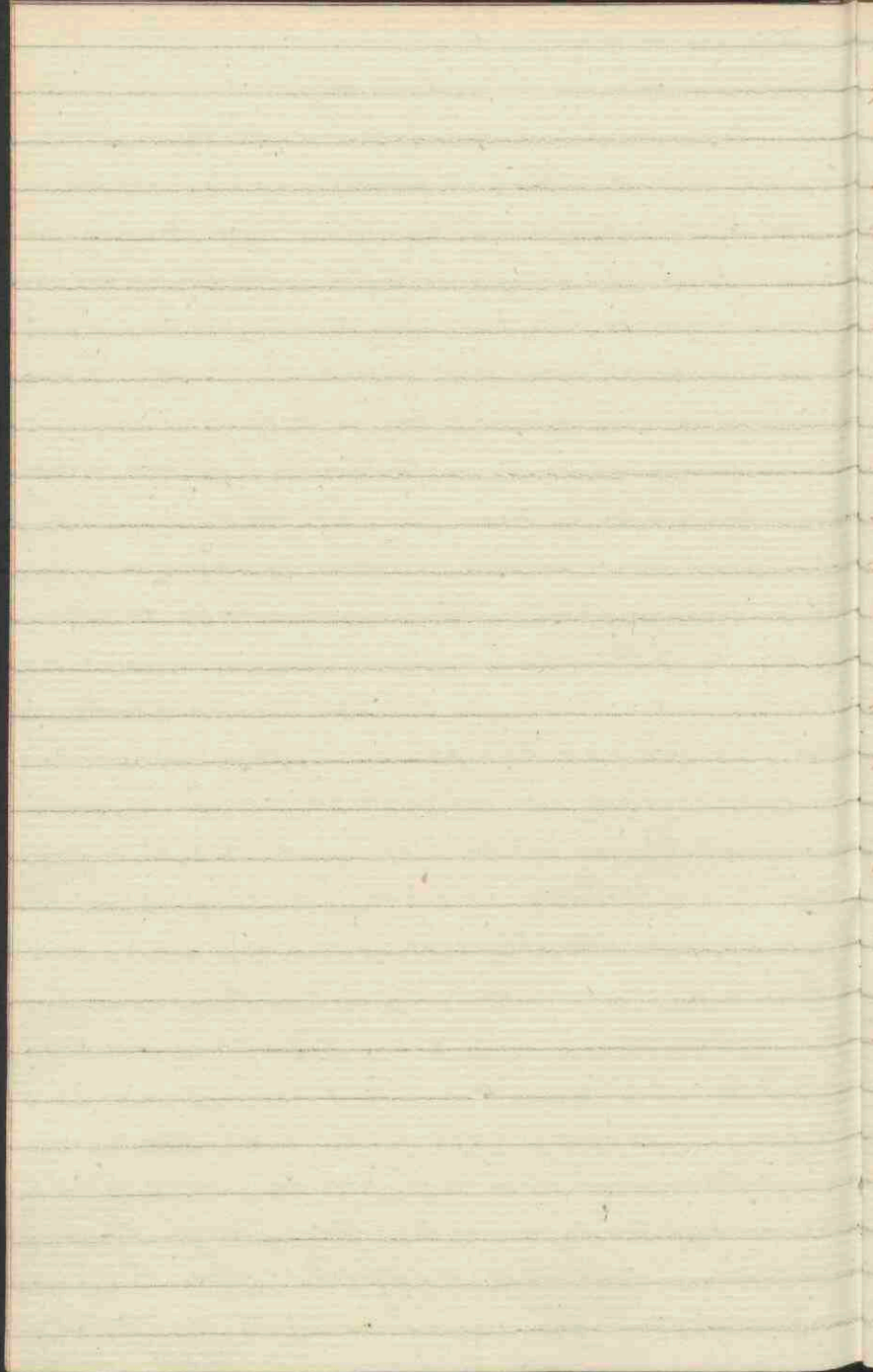

veelal stroomt toe en hier en daar zelfs, door vagen vollen
een. Het getal boeken die raagt over de 300,000, en
zoo men in voorgeseyde niet zoo algemeen verschaalde.
maken by een gebonden had, van de toe meer den 40,000
zijn. Jaarlyks komen er 3 tot 4,000 boeken by.
Tot het meer dan 40 jaars waerde in de plaatsing ge-
de minste order sness waer gesamenlyk voorgeseyde
er eenige grante afdeelingen. De gemene taal
van aan koop, ziele myn leedzaam, is 17,000 gulden
b. k. vore boeken en 2000 vore platen jaarlyks; de
balen die komt een edere platen van alwaer in de
besten yflike state uitgegeven waerde van der beta-
ling in de Publicat hoer.

Om de boeken te kunnen vinden, zyn de kaarten
gemeyner met Romeinsche cyffers, de platen
met letters, en de waeken met Arabische cyffers.
zoo staet by naerheede in een wesk. XIX, C. 8. dat
is 13° kaart, 3° plank, 8° wesk (nieu boek). Dese in-
figting maake alle verschikking overzigtlyk.

Er is geheel geen wetschap polygo Catalagus, zoo
geen rok (alleen een ander 6 van bybels) ook geant al-
phabethische ten dienste van de bezee: die een boek
nederlandse, geeft den total op, de beambten niet na
waer het staet, en de bedrante houwt het.

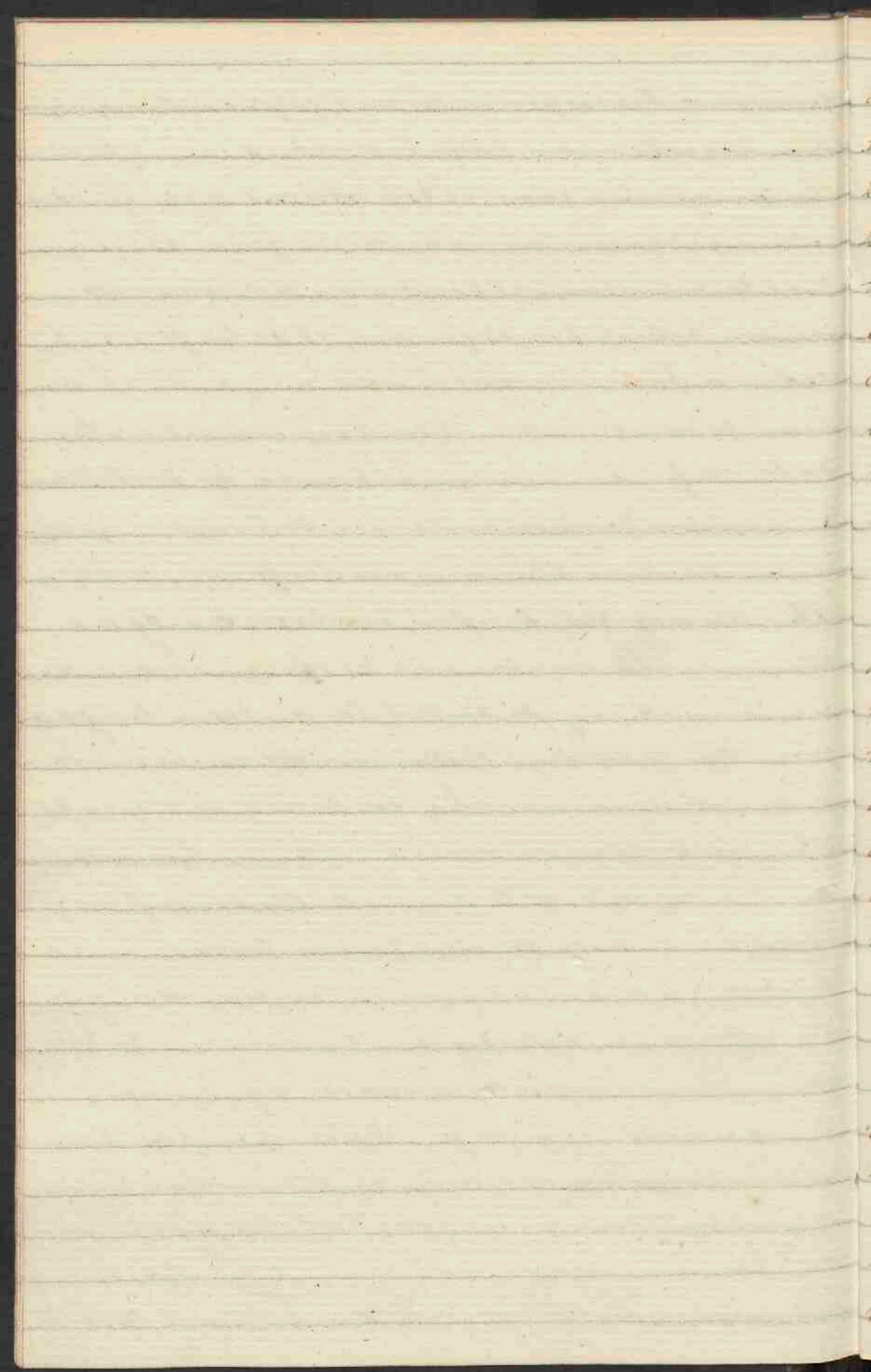
Naar t gebruik van de beambten is er een algemeene
alphabethische Catalagus, die taek duurs de 11 waagen,
en door onskheid bynae onbruikbaer, en verolete is

gewaaden. Dit heeft aanleiding gegeven, dat men
dien in goede order heeft doen afschrijven, en
sintem met het jaar 1820; - dit werk zal spoedig
volledig zijn en zal 30 deelen in folio bedragen.
Voer de nieuwvondte kamers en aanekomende
werken, sedert het begin van 1821 heeft men 6
deelen in folio van geleegd, die men eene afdeelen
waandenboek naar letters en woorden afge-
deeld heeft, en waar in elk boek op de letters
en het woord waer onder het de kaart, ingescrij-
ven wordt. In een blad zal, zoo heeft men acht
elke letter nog hulpbladen, om het vervolg in te
schrijven. In hande mis verhangend dat ik die
manier niet voor de beste hielden heb en langere
gesproken met mijn leidsman, die een zeer veel
aankomst was. Hij zeide mij dat men de
göttische manier van omzetten van byz gebo-
ren was, omdat al te dikwijls bladen te spijzen ge-
voerd worden moeten worden en het menigmal-
dig gebruikt de deelen die mis vast en stevig ge-
banden waren. spoedig werd door een andere heb-
ben; de byz hier elk boek dat gesraagd men
maakt worden op gelagen, daar men niet daer
wetenschappelyke catalogen, of door wetenschappe-
lyke afdeelingen in het planieren, het boek min-
den kan.

(winters)

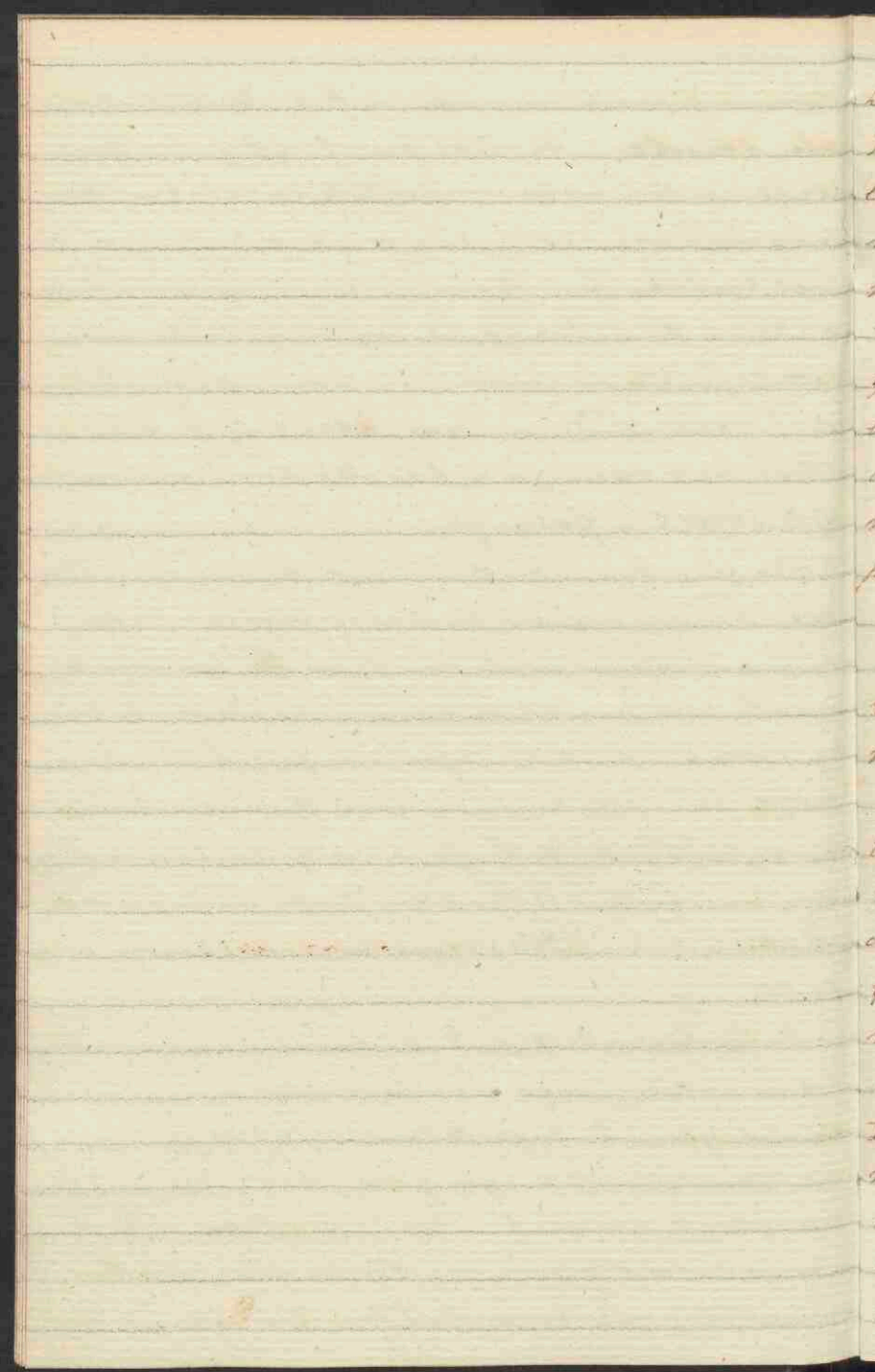
Dagelyks is de bibliotheek, Den 1 maart 1821

over, en gewoonlyke wonderly door te tot de men-
schen beziacht. Het lydt geen twyffel dat door
desz gemis van wetenschappelyke Catalogen, en
het gebrek van wetenschappelyke plantingen, be-
zigt taalaten van de over in her to taal desz boeke,
eindelyk door het gemis van de juiste historische
Catalogen die de lezers kunnen opblaan, alle
bruikbaarheid van deze kleine-lyke biblio-
theek veel minder is, dan die der Universiteits-
bibliothek in Göttingen.

Hoog eens byzondere aandacht moet ik hier vermelden,
geen boeken worden ten leening gegeven welke
door de censuur verboden zyn. By het aankopen
maakt men geen onderscheid tusschen verboden
zyn staat in de Catalogen van goet en kwaad.
Belykt zoudt de censuur eenen lyk desz boeken
die zy ne oordeel heeft, en zelfs desz handschryf-
ten waaraan zy het drucken heeft verboden, voor
of somslyk de Bibliothek zulk een handschryf-
kocht.

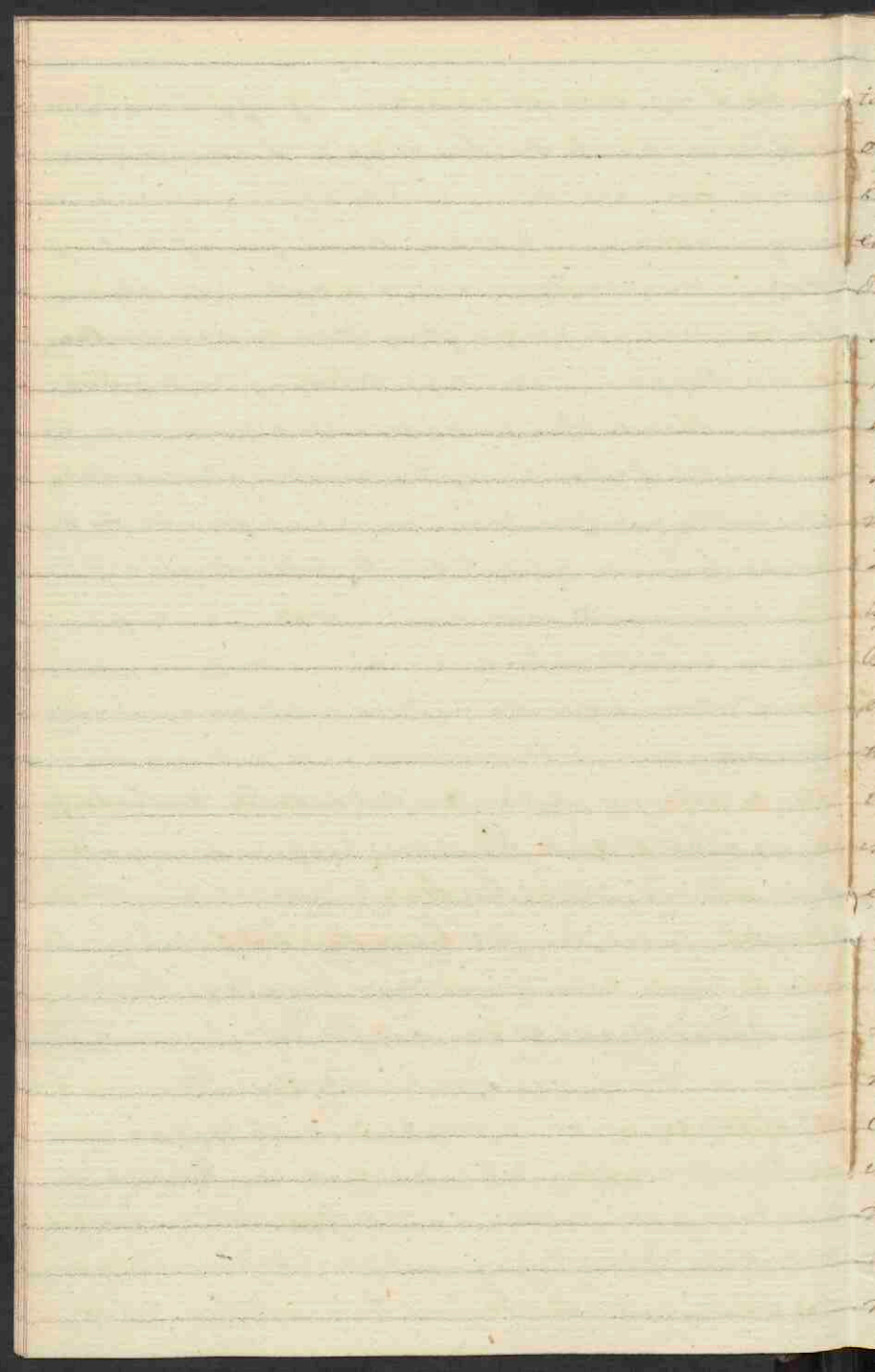
De Censuur heeft in haar oordeel drie gronden
1) Dammatory, zulk een boek mag niemand zyn
aanschaffen; 2) Erga schiedendy, zulk een boek
men samslyk verhoogen; daer toe moet men een
schryftelyk verzoek inleeren, en dan na de
naar omstandigheden van den persoon die het
vraagt, het vak zynes studie en den inhoud van

het boek, zy verzoekt toegestaan of afgenomen. 3°
Transeat, welke boeken mag de boekwapper
lezen, en aan hen die een vordering; maar hy
mag ze niet openlyk aanhandigen, of te koop
stellen, hun bestaan moet verborgen blyven.
In 1791, 200 men my zege, in Keenen eenige lees-
geseelschappen, welke (ongeschied) verlof heb-
ben om tydschriften en andere stukken te lezen, die
aan hen verboden zyn; zy moeten stellig beho-
ren welke werken aan niemand dan de by de
politie behende medeliden te laten lezen.

De boeken worden aan niemand (dan aan de prince)
buiten de bibliothek ten leening gegeven; en
veel veld van is nallens alleen is bis op bysanders
verzoekt somtyds toegestaan.

Van de zeldzame stukken, zoo met ander de handschrift,
ten als ander de oude den klan heeft men my ook
veel getoond; zoo als het sonatus causaltum de Bac-
chanalibus coecendis; het hieroglyfhielich stuk uit he-
yio, de Carta ravennensis van 11 jaar 1064; handschrift
van Dioscorides met gekleede afbeeldingen, van de 5°
eeuw; een zeer schoon hand. schrift van Plato, van de
III° of VIII° eeuw; een intieckend schoon handschrift
van Cicero's oraties; het geklede boek van Hildegard,
met fraage manuscripten uit de VIII° eeuw; het zeld-
de boek van Karel V. waarin hy zelf geschreeven heeft;
het handschrift van Tasso's Gerusalemme conquistata.

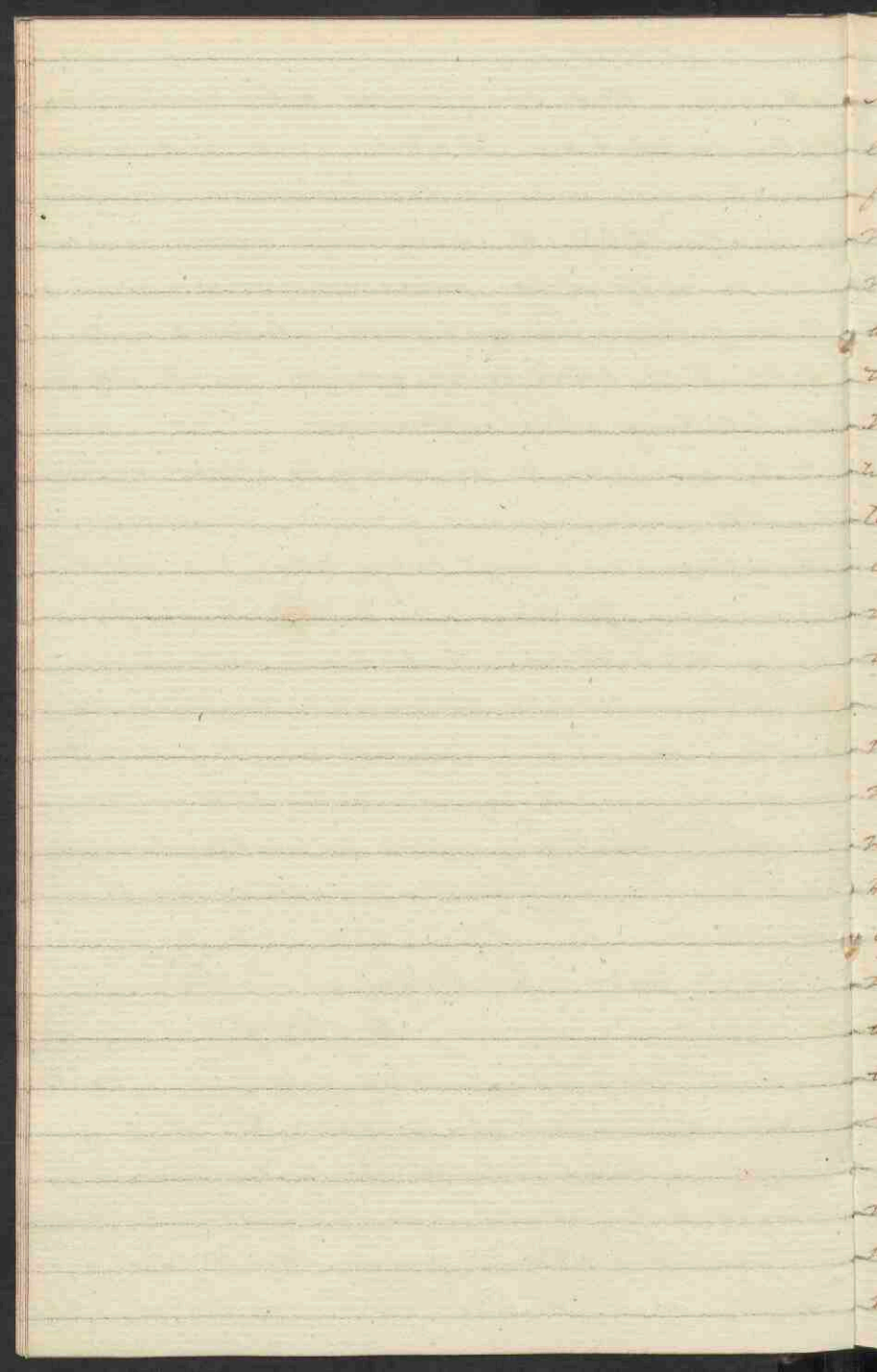
tute; en. Onder Dank van den bybel 2 onder plaag
af tyd, denkelyk van Lohäffer en Güttenberg, op p.
kansel in drie deelen; het Palterium van Tait
en Lohäffer 1457, Miranda Cades officiaum
divinum id. 1459. en. en.

In den fraayen prentwinkel van Antoon op de
Kohlmarkt, heb ik eenige gezigten van de Sonen
en Landsbuog wesen uitgezocht.

Ik heb gezeen in de Zwam op de Yenc af hehl
markt.

Deze dagen en vooral heden, heb ik, zoo veel de
tyd my dit heeft toegelaten het Oostenryck
Bourgeois wetboek bestudeerd; veel dingen
die ik wocht heb ik en toch niet in gevonden de
tyt een aantal onderwerpen van de politieke
overgeryng zyn de wetgelyken, en die te beken kennig
is in zynlyk omdat ze niet in een wetboek zyn by
geenbracht en ook niet naar alle de promissie
derzel toe zyn.

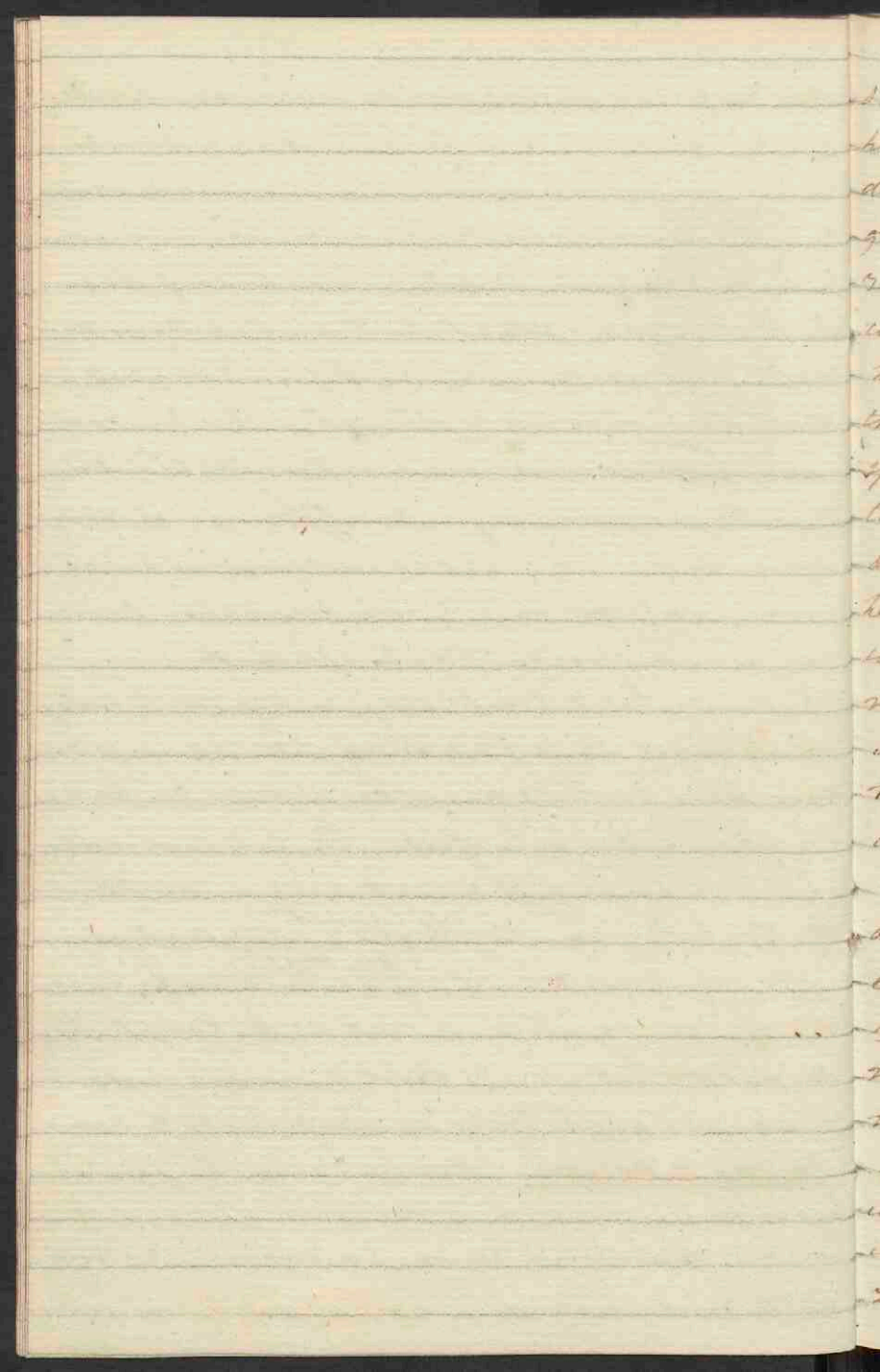
Van den heden in het Theater an der Wien, een
nieuw stuk zyn gespeeld, Der Wölfsbrinnen ge
naamd. Het was een toneelgeschiedenis met
Choreen, dansen en marschen. Het stuk had
weinig zin maar die bykomende tekenen en
vooral de decoration waren in twee beendit
men dacht niet veel qualie. Het by waren
veel kinderen die zeer veel vaardigheid hadden.

kon heeft my gezegd, dat te name een opsette
lyf kinderballen hier bestond, dat intebeste
frans was; doch dat het thans verbaalen was,
vooral door de invloed van de keizerin, en
dat de koning het schriftelyk verdedeert dat
hy die kinderen plaats had, en dat door de
wellustige edelen en ryken begunstigd werd;
thans heeft ik in het tekincken die kinderen,
welke zoo vroeg met zoo veel denalligheid van
ten waeren, voor my zag en waferen maar. Gede-
lyf en ligehamelyk geheel verlaenen, er kwam
niet, gade meer van. Zulke vermaaken, omke-
ren, smerten, negeen of geduld worden.

Heden was de tiende nejaarstag van den Kog
van Leipz. In de stad kome hitte men er niet
van, want het valk dat elken onbekonden heilig
niere was heden geen feest. In het luit nade,
hand (dat myn spyt te land) vernamen doe
de bisschop van lat legen ^{met} een plechtige
nief in het invaliden huij ^(van de) heeft, in het
byrijn van militairien int al de corps. Men
behandelt het als een feest naar het lages,
maar het valk heeft er niet te made te Paen.

Zondag 19 October. Het was aeven mangan zoo
vol in de hervormde kerk, dat de menschen op de ston-
standen; deaorzaak hiervan wardat heden het tale
van te feest geverd werd; namelyk de negeuning

door Joseph II. gezonden aan de protestanten om
hunnen godsdienst nog eens te aeffenen. Ik had
die niet gemeten en kwam den toelooft aan een
goede plaats te verhoogen; niet maecte kan ik
zoo naby komen, dat ik wat beuode, en dat
was zeer mooi. Het was weder de heer Haas
knecht die proeete. Ik ben ook eens in de lie-
thertse kerk geweest, die is niet zoo net, wat
sprak de predikant niet zoo goed; er waren
tamelyk veel menschen, maar minder toek
dan in de herwaande kerk. De gemeente des
herwaanden, hoer ik, is zeer klein, maar de kerk
wordt veel door Katholicken waaronder een
rang betrachte.

Ik heb thans nog wat geschieden en nagestering
kervolgent hantik eenen visite te doen maken
aan den heer van Spaen.

Inmiddags heb ik wat rondgewandeld,
om 't is my de heer van Spaen konnen opta-
ken, en heeft my voorgesteld by de Graaf
Weissenwolffen by den Graaf Itavarro, g^oz^o
van Portugal. In beide huizen was gezellig
maar goed gezelschap.

Maandag 20 October. Twee heeren Schuilenburg
mit 's Hage zyn hier aangekomen, als landman had
ik hen gisteren opgerocht, maar niet gevonden; hede
zyn zy by my gekomen. Wy zyn teraen de Gallery van

Peral. 1293

Schilderijen in Benedenvereenien. En is van over tien
Leelike verzameling ges. Catalogus; daaronder
ik van my opteckene, welke stukken my het meest
genoege gedaen hebben.

Italiensche; Venetiaansche School.

Overspelige vrouw van Padovano;

Heilige Justina van Pordenone;

Veel portretten van Tintoretto, van Titiano,
en van Palma Vecchio.

Overspelige vrouw en een Christus hoofd
van Titiano.

Romeinsche School.

Stevensche Joseph van Carlo Maratta.

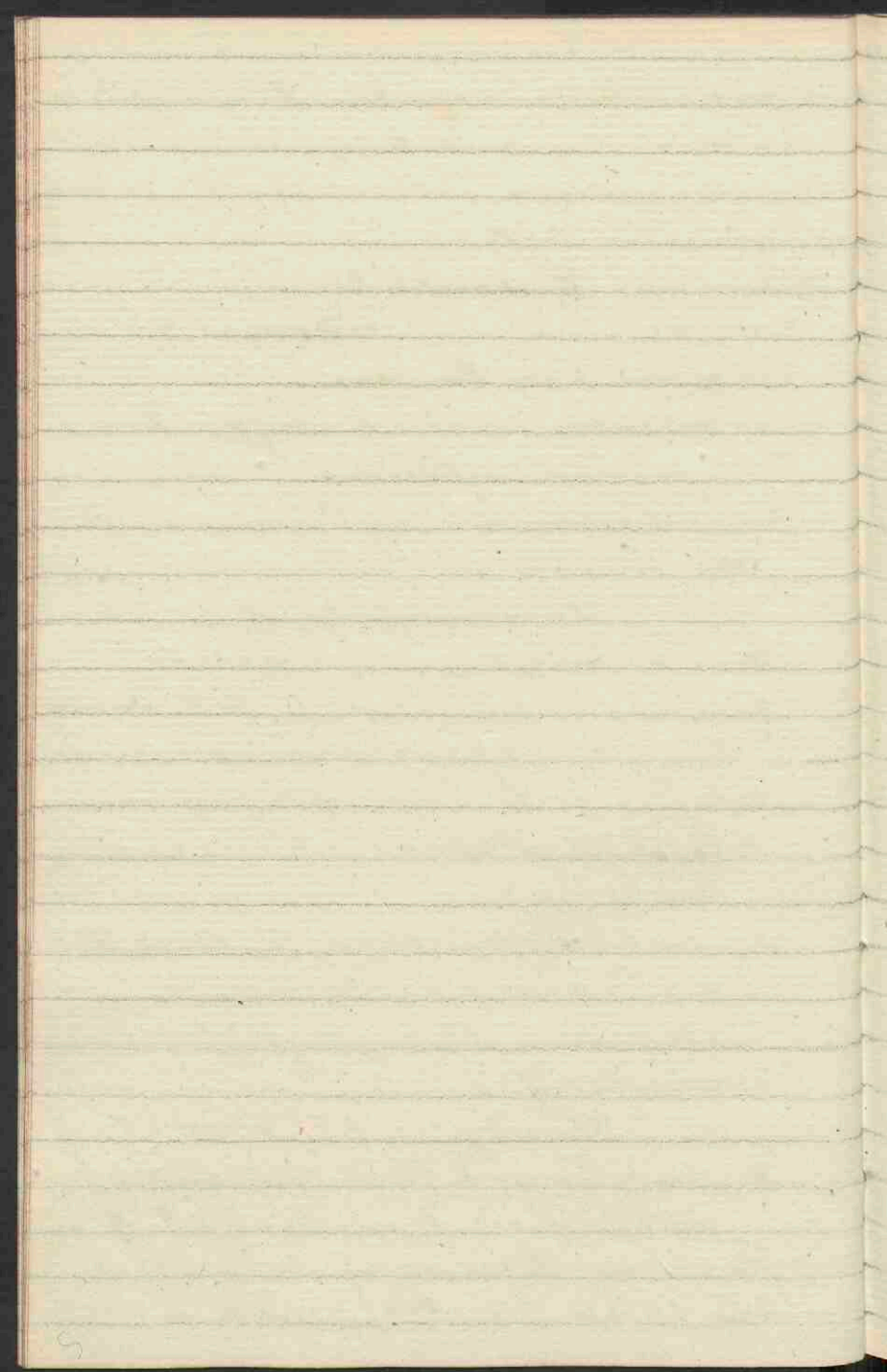
Maria met het kind Jesus van Sisto Fecato,
hete uitdrukkung maar smak kalorie.

Madonna en Lene rust op de rug naar
Egypte van Raphael, mit zyne eerste en
tweede manier.

Stankondigening van Maria, van keuzg. Keis
op vinda ik wel veel acun te merken, omwille
intdrukkung in de engelengezichten is mit
steekend lief.

Florentynsche School.

Herodias met het hoofd van Johanneb, en
een Christus hoofd, van Leonardo da Vinci;
Portret van Petruccio, van een onbekende;
Drie stukken van Andrea del Sarto, maar,

van de manen hier vershillend is; het
laatste, hier by het lyt van Jesus, is het
het schapste.

Polagnese School.

Doop van Jesus, van Guido Peri.

Lombardysche School.

Koep van Jesus de het kruis draagt, van
Carreggio; niet te gemaak voor stelling
van zwakheid en traagheid, maar die van kroon
en moet om alles heen te staan.

Jupiter en Io van denzelfden.

Jucht met het koep van Krolphoer, van
Christophorus Allori. Zy maakt hen
gemaak te zwak of te vreesd van gesteld,
hier is zy een vrouw van veel kracht en
die in een soort van begeerten van
het heil van haar volk, het uermand, om
een ontrentende hand te daen.

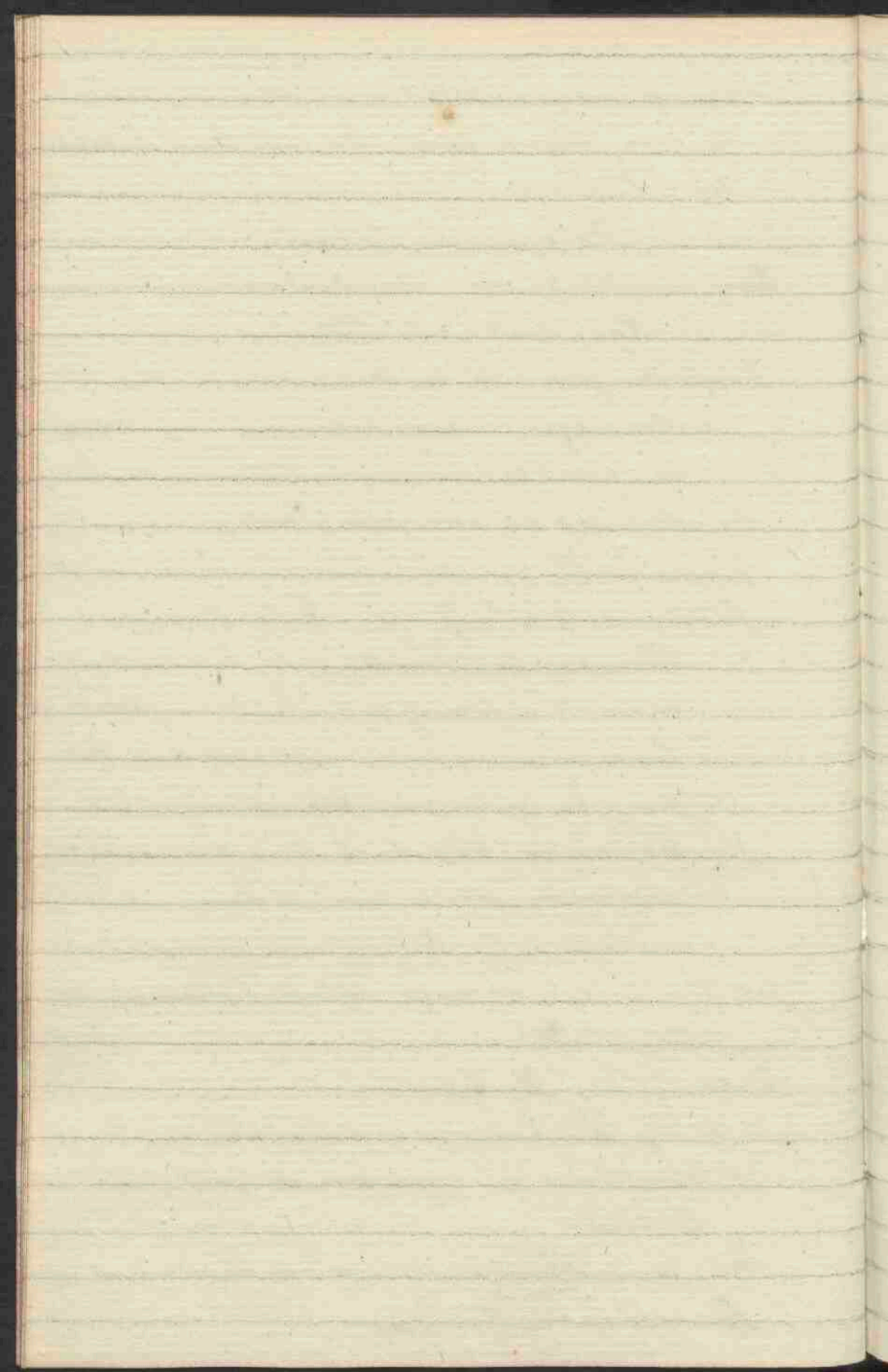
Flaamsche School.

Jesus in een nacht voor Pelatus gedraagt, van
Kandlaert.

Zeggen van Bachhuysen.

De heilige Ambrosius ontregt aan een Keizer
Theodosius den ingang in de kerk, van
Rubens.

een genees heer by een ziekte van hier
Landtschap van Griffier.

Verscheiden stukken van Tessier, meest geschild.
Dord, in a. d. de andere morgen stads en edel.
Oud Duitse School.

Drieënheid van Albrecht Dürer,
Judith - Jesus met eenige maagden, en scha.
na met het kind Jesus; van Lucas Cranach.
Dere met ontvachelyc veel geschilderd
teeken, of er gaat veel op 't yde waan dat
niet van hem is.

Kruisiging van Martin Schou.
Herodias van Christophorus Amberger.
Oud Nederlandsche School.

Kruisiging van Christophorus van Cris-
ten.

Portretten van van Bruggen.

Kleine Madonna, van Jan van Lick.
Drie koningen by Jesus, van Jan van
Leyden.

Oud Italiaansche Scholen.

Heilige familie van Gian Bellini.
Jesus by Martha en Maria, van een onde-
kende.

Moderne schilders.

Allégorie op de overwinning by Leipzig, van
Fugor. De gedaachte is wel lief, ook is het
tafelenet der figuren aangenaam, maar
de uitvoering is trauw en niet verheven.

Hij heeft my een gezet van de Consuor gencoral, waer
een artikel in een tydskrift, door het vergeten van een
enige zinsmede juist het tegenovergestelde was ge.

Kraai, door Scher.

Landkappelen van Rebel.

Konink en koningin met de soldaten met hun
ne families, van kraai.

Opgaan van ^{van} Schöndingen.

Uit de regering van Belvedere heeft men het schone
gezicht over het land en de vanden liggende voorsteden
het staat hoog en van het uitsien van de voorstad. De
licht was bijzonder helder, en de zon schone. Nadat ik
een biter oogen bleef voor dit heerlijk gezicht troffen. En
Iramidage ben ik in het kaffehin, De kroon, am
graaf; het eenige, waar men het Journal der de
Sati vindt, en waar men niet rouwt.

In het Burgtheater heb ik Das Ehrenwort zien spelen,
de heer Van Praen had mij uitgenodigd by hem in zyne loge
te zitten; na het theater heeft by mij voorgespeeld
by de Gravin Puffendorf, waar ik tot 11 uren ge
bleven ben.

Dinsdag 21 oktober. Na dat ik verzeft gemaakt had
op den heer Schneewitz, die mij in den keurlyken, tuin van
de kroon, ben ik naar de voorstad binnen de poort
van Karinthie gegaan om den heer Meisner professo
der technische chemie van het Polytechnisch Instituut
op te zoeken; ik had een brief aan hem van den jon
gen Prof. Garstner. Ik heb hem gevonden Heustraße
nr 114. Een klein, een wandig man. Ik heb lang en de
langzaam met hem gesproken. Hij is protestant en

woorden van het geen de wijzen bedacht had.

Pag. 117.

die schijnt hier een groote kennis te hebben te
kopen. Van zijn vaderland, Senebiergen, heeft hij mij
veel goeds gezegd. Hij heeft mij ook gesproken van
zijn nieuwe methode om de lucht in de vertrek-
ken te verzuiveren.

Ik ben de dochter van Carolus Baromannus, waaraan men
veel de schamete van Lissabon, gebonden heeft. Op my
insidde zij geen zeer groote of nauwgenomen in dienst. De
langenropig van de koopt, die ingebouwen de geene een
zijt, het licht ook van boven, van op in en van alle
kanten. Het komt er zich aan te zien op eenige
dat sommige planten het licht te veel verliest en an-
dere geheel donker zijn; dit alles, dank mij niet.

Van de twee hooge kalammen die er in de ingang vol,
kamen my zeer opgevallen, hoe men zich tot welk
einde zij daer staan? Ik ben geen bouwkundige,
maar de kavelkalk kan ik niet beredeneeren. Icel
was voldot my de oude eersaandige Stephans-
kerk, die die ik telken tijde inwendig met groot genoege

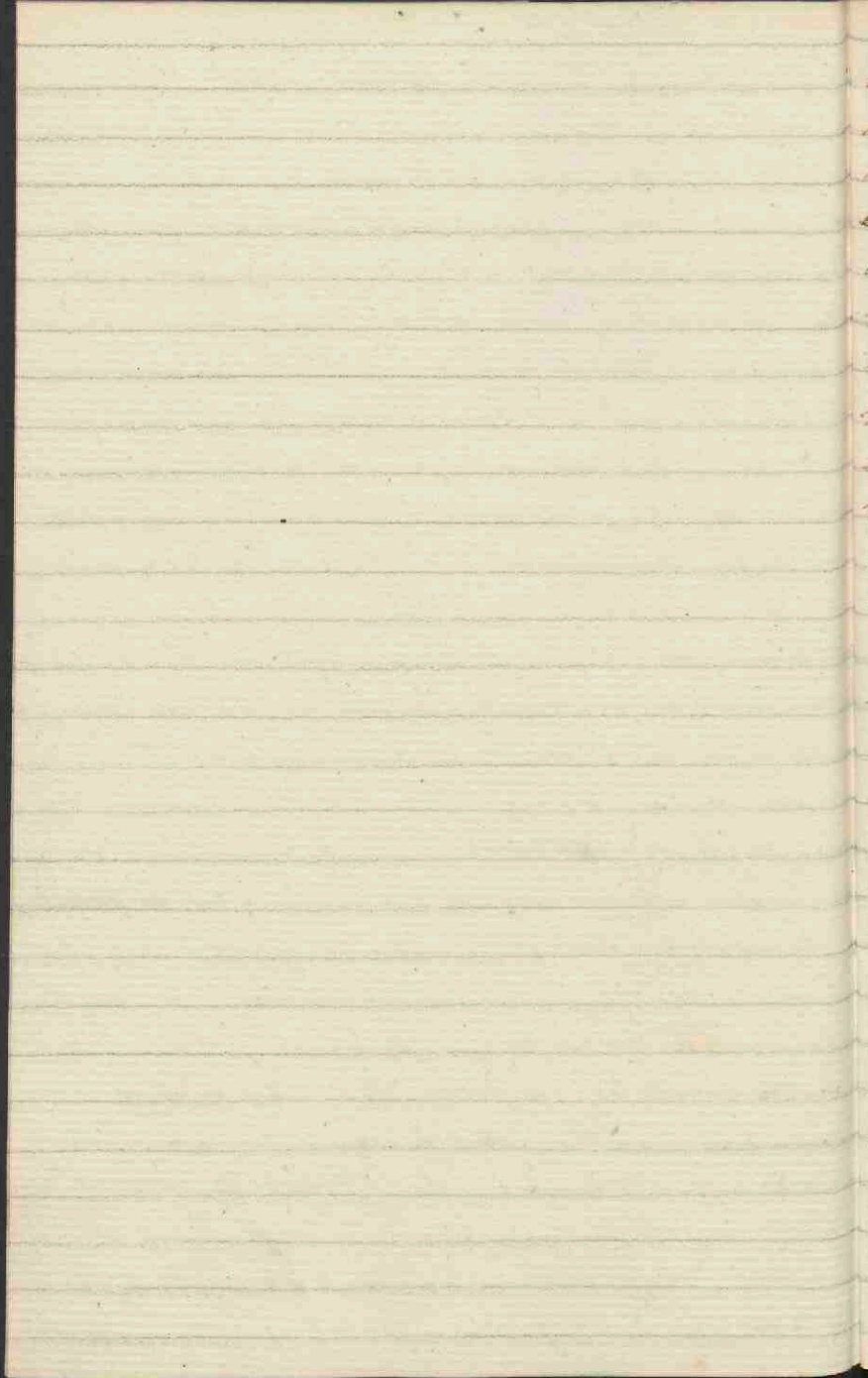
zijn brief waarden naar Prof. Jacquin, ook van Prof.
Gestner heb ik ook willen brengen. Hij woont in Rome
by den Plantetuin.

Vervolgens ben ik op nieuw in de Gallery van teken-
ingen geweest. Het was de openbare dag, maar ik
vond er geen menschen. Op mijn gemak en met
groot gemak bin ik nu eenige van de Ita-
liaanse stukken, en vooral die mij gisteren het

Perse. 1123.

moest geschaffen hebben. Ik heb niet de kundigheden
de opening die vereischt worden, om de byzonderheden
de kunst op te merken, en in dit opzigt mag niet veel
voor my verlonen gaan, maar het verzuimen is:
de zin en de veel van elk stuk, de voorstelling van
den schied, zoo als by die door zyne kunst heeft
vermeerderd, het groote en schoone, het rijke en
van den mensch door formen aan te kennen, ge-
maakt. Dit kon men, van de technische kennis,
men en gewis, en het geluk is niet dat men in ver-
geeft. Het is vooral in de Italianen te vinden, dat
meer de voortgangely van zang inspicie, de mensche-
lyke grootheid tot idealen zingende, en die de woorde-
taal is ook de kunst, maar mede by twee anderen be-
steelt, is met zoo veel meer als die waarmede klassieke
wilden de groene gewone werelystheid op het deel heb-
be nageboot, dit heeft vooral de technische waarde
het andere heeft de waarde der behouping van de grootheid.
Ik heb by deze gelegenheid ook het gebouw van Bal-
velde uitwendig waargenomen, en in den tuyn g.
vandeel, die anders de openbare, maar puerling de
rechte, tinnende hoofdentas de hoort. Ik heeft ook
niet veel schaden. Het gebouw moet te zome
gaede voorstel te mitwerking. Hier heeft Pains en
genius van Lavoisier zyn Gouvenabley.

1. Vrijdag, heb ik een bezoek gemaakt by hess
d'Otrange, die heeft my onder anderen gezegd, dat

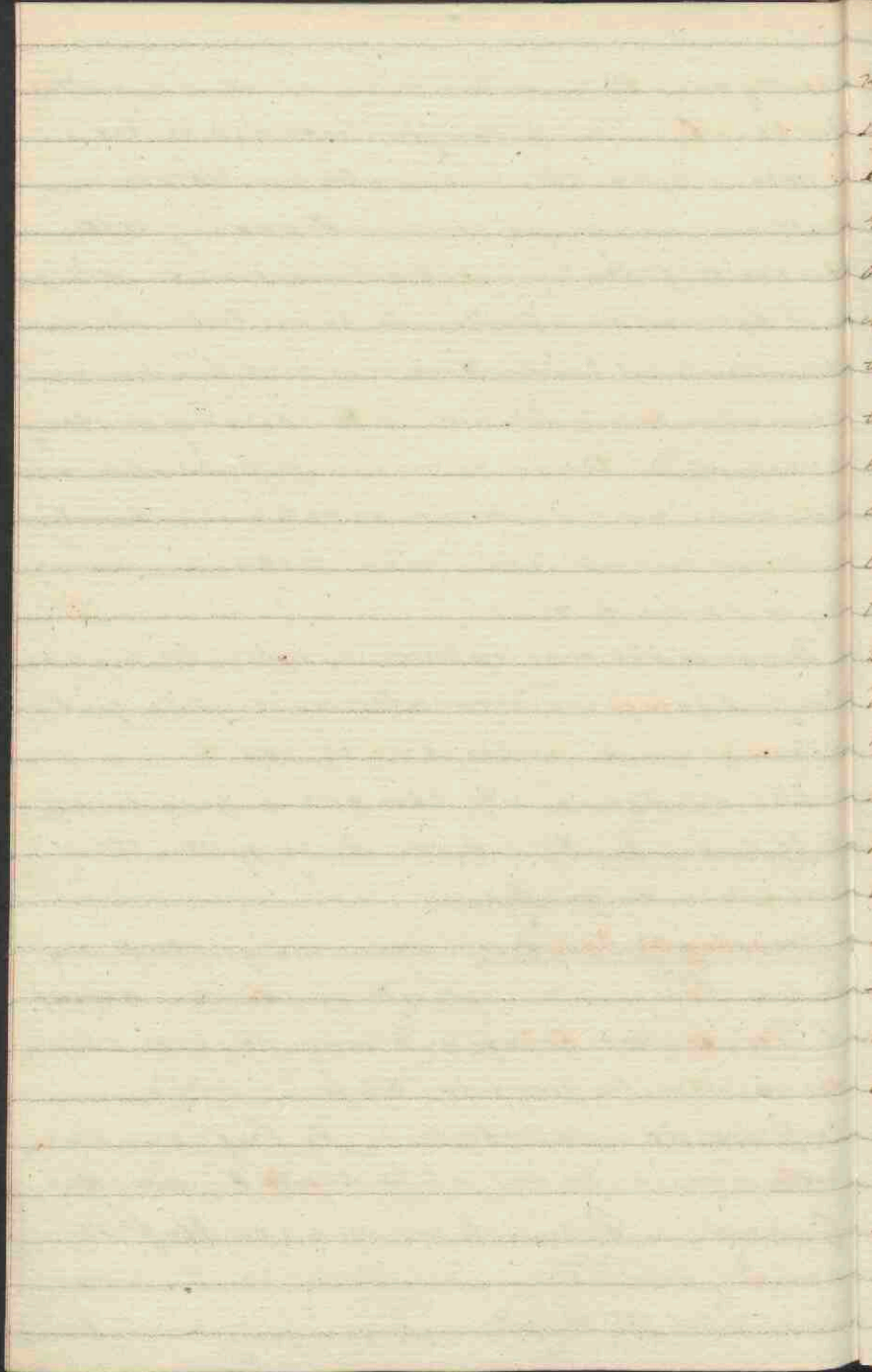

toe. Zy was 28 jaren hier kwam, en bleef nog altijd,
het haar byzondere getraffen heeft, dat de Heere
in Heere was ontbloot van alle kindelijheid, zy,
en toecus was weining gaert, en beschaving is het,
dit overtuigt zoo zy meent, alle, wat een deling,
zich daarvan vaststellen. De jonge lieden kennen
byzandriets, en handen niet met niet den Heere
vermaken. De zij, dit meent den aangevaren tong
en vernedert. Onder de Heere, naar al die nu,
zou menig zyn, vint men, alle, welke kindelij,
heden, en zinnelijken, maar wilt man, d'uur,
zy is it van te zene.

Ik zoudt dit niet optekenen indien het myn
exempel gezegd werd van alle, onedelingen
in weenen warden, welke ik aentmaakt.

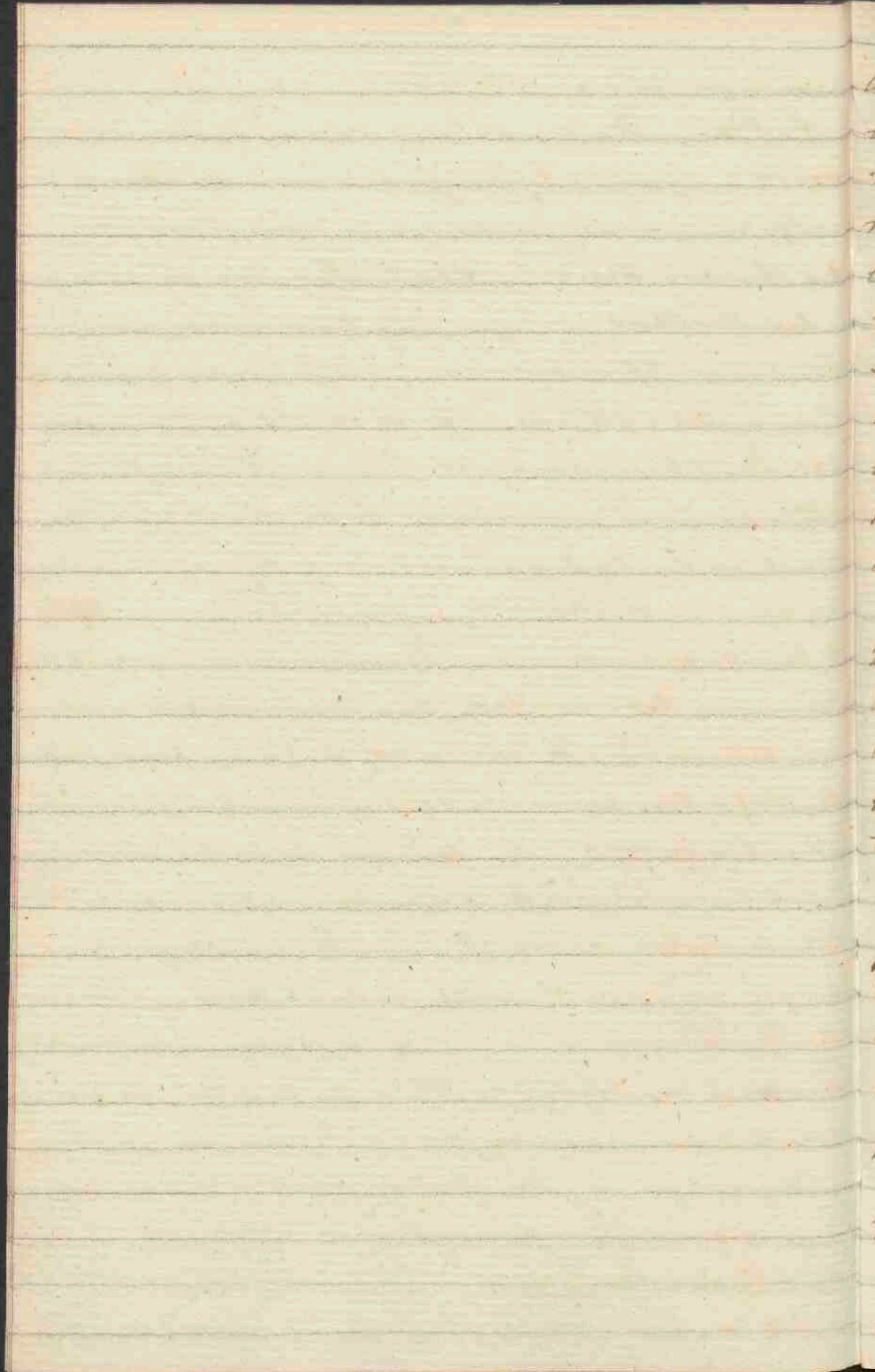
Was vandegeen, dat, het gebeden, in het
koffyhuys in den tuin by de Buis, vande
was gelezen, en geschreven.

Vrijdag 22 October. Derom morgen heeft my
de heer, Perroons, vingezold van de heer graaf
d'Elle, een versche bekeft, and man. By is een byzand,
der vanden, der vanden, klapsinde, litten, en
heeft veel daaraan, bestend. Hy heeft een versche
meling gemaakt van al de eerste Druppen der
Gruetke, en latynsche, litten, en heeft die
aan het, het, in Tuscane, te gese,
van. En word te Florence een gebouwe, of

voor ingezigt naast de verzameling van hand
schriften. Hy zeide my dat er niet eene
eerste uitgave der Klafiken aan ontbrak,
zelf is er eene volkomene van Kirzulin,
die Bunter die van Lord Spencer de eenige
in die bestaat; er zijn nog twee waaraan
bladen ontbraken, namelijk in de konink-
lyke bibl. atrek en in de bibl. atrek van
het Pantheon beide te Parys. Hy heeft ze
alle in rood marakyn luten binden. Om
trent 30, die hy duschild had, heeft hy my behouden,
dat een voorbeeld liet hy my den Plinius van 1469,
te kenetie gedrukt zien. Te kerinne, de my dat my
Dienaak in het zicht bezitten. Zyn gesprek was
zeer belangryk. Hy vertaalde onder andere, dat
een liefhebber van oude boeken in Napels, met wien
hy in briefwisseling geweest was, by de koninklyke
verzekering in Nederland was gegaan, en men had by
hem de briefte van den Graaf d'Elci in het lag genoot-
schap gemaakt, dat die andere bekende termen, met alle
boeken, met alle namen, van alle dingen, handelden, en
de namen van Schiffer, Pannatier en andere dergely-
kers had men naar cyffernamen van lezende, ge-
loven, en gezien. Het had den heer d'Elci veel
moete gekost om de negters van Napels, het te
deel te doen geloven.

Het den heer Schmeerwaag den 10 den by 1740,

tuin der keizer by de Paus waren zien. En zyn
manne kantlaan gebouwdde kassen, en veel
verscheyde planten. In de kassen is eene
verreemdeling van inlandische vangunzels die
los slijzen. Boven is een gang die veruuld is
van apen en andere dieren vooral papagaayen
en vogels met verscheyde landen. De kassentafel
is niet yanat. De keizer kamt hier door een
bescheiden gang met zyn palas. Dags by was
het eten naer make by 't hie met de planten
aan te sien en zelf alle te bespitten.

Ik heb gezeten by Prof. Jaquens. Er was een
katholiek gezelschap, meest gelovden. Hiervan
te er een. Dr. Bartsch, met wie, na eenige dagen
in Zwitserland geweest had, endie hie by het ka-
binet van mineralen aangestelt is. Het gesprek
was zeer onderhoudend.

Na t eten hebben wy door de botanische tuin
gewandelt; die wurde zeer vergrout; de kassen
zyn in verghelyking van die te Schönbium, en
die der keizer by de Burg niet beduidend. Er
is een afzonderlyke tuin voor de inlandische
planten of zoogenamde Flora van Oostendye.
Verreelgens zyn wy de gebouwen van het
Verantwoording School waren zien; die zyn gaanz
nieuw en zeer groot, nog niet gaanzt vollyk
dij. Een opus is zelf waand gelouwe in baten van

1. Perri. 1449.

van een van professoren en van het glorie van de
rijt, groote gheschreeven, ook zal de verandering
gen, van eenen bilhottent en is in dit gebouwen.

De militaire beschelingen waren in dit gebouwen
ook; de anderen waren van eenen en van eenen

alleen in de leffen. Verder zijn er stalle, om
voor rijk paarden te kunnen plaatsen; de ge-
ke voor kuisje, schepen, honden, en want

het is te gelyk hospitaal voor deelen, elk een
en zyne paarden en die rijk zijn later genese.

Men dacht ook een maas in de maas de paarden
te kunnen plaatsen.

My ginge in om het kanaal dat men in de
maas te plaatsen gint, door de maas te plaatsen, dat

het een in om het maas te plaatsen; het is een
het is een in om het maas te plaatsen; het is een

kanal, steen te en gedachte steen; zij zide, dat
een ruime maas op brengt was het is, dat hier

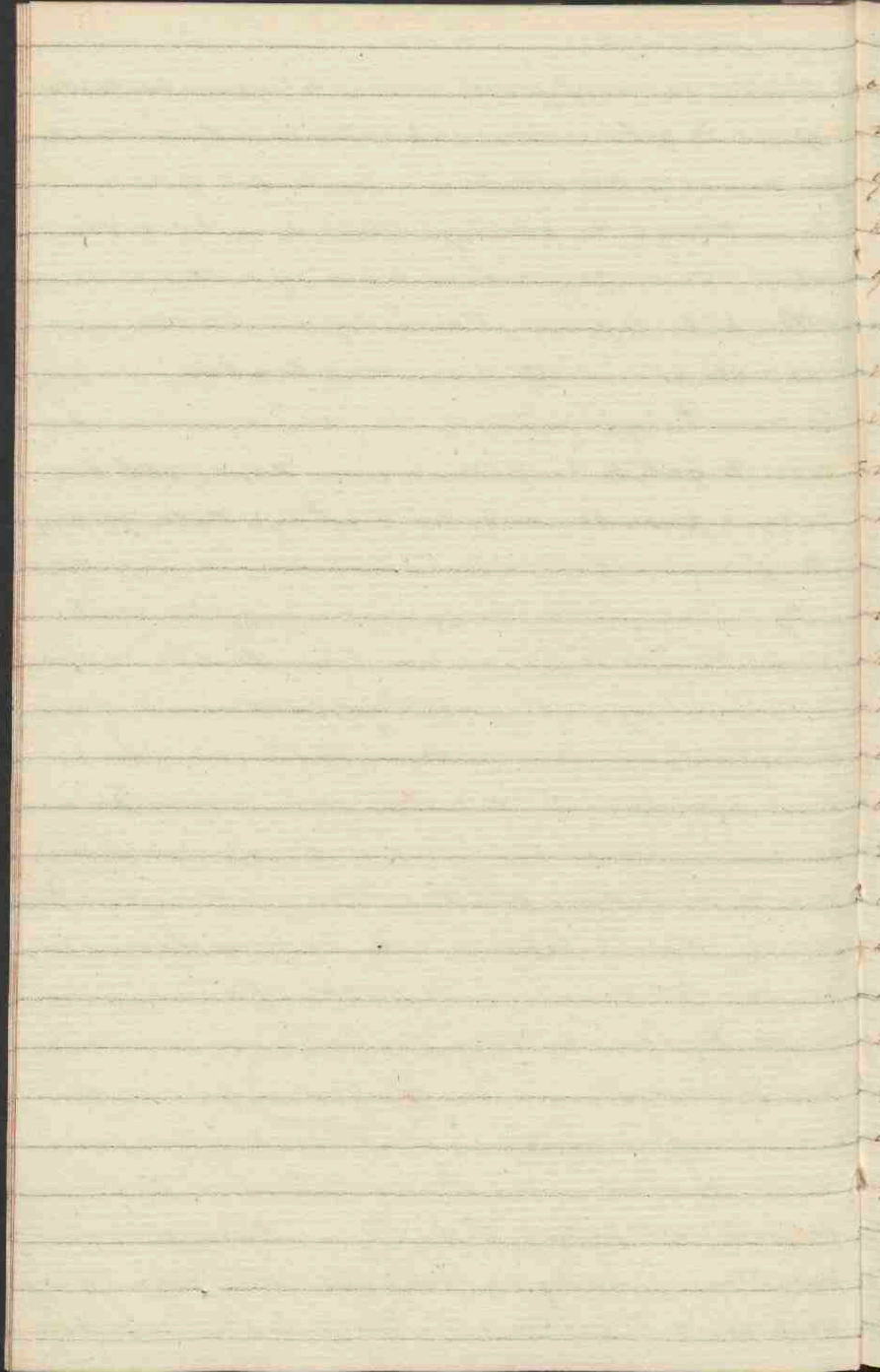
maas te plaatsen is dan op andere maas die alle
steen te plaatsen te plaatsen; men kan niet te plaatsen

ten dat het kanaal niet valsch is dan is een
maas, dan kan te zegen, dat het ruime maas

deel van het rijk en het is getrokken wordt.
te het maas een brief naar Rotterdam gezonden,

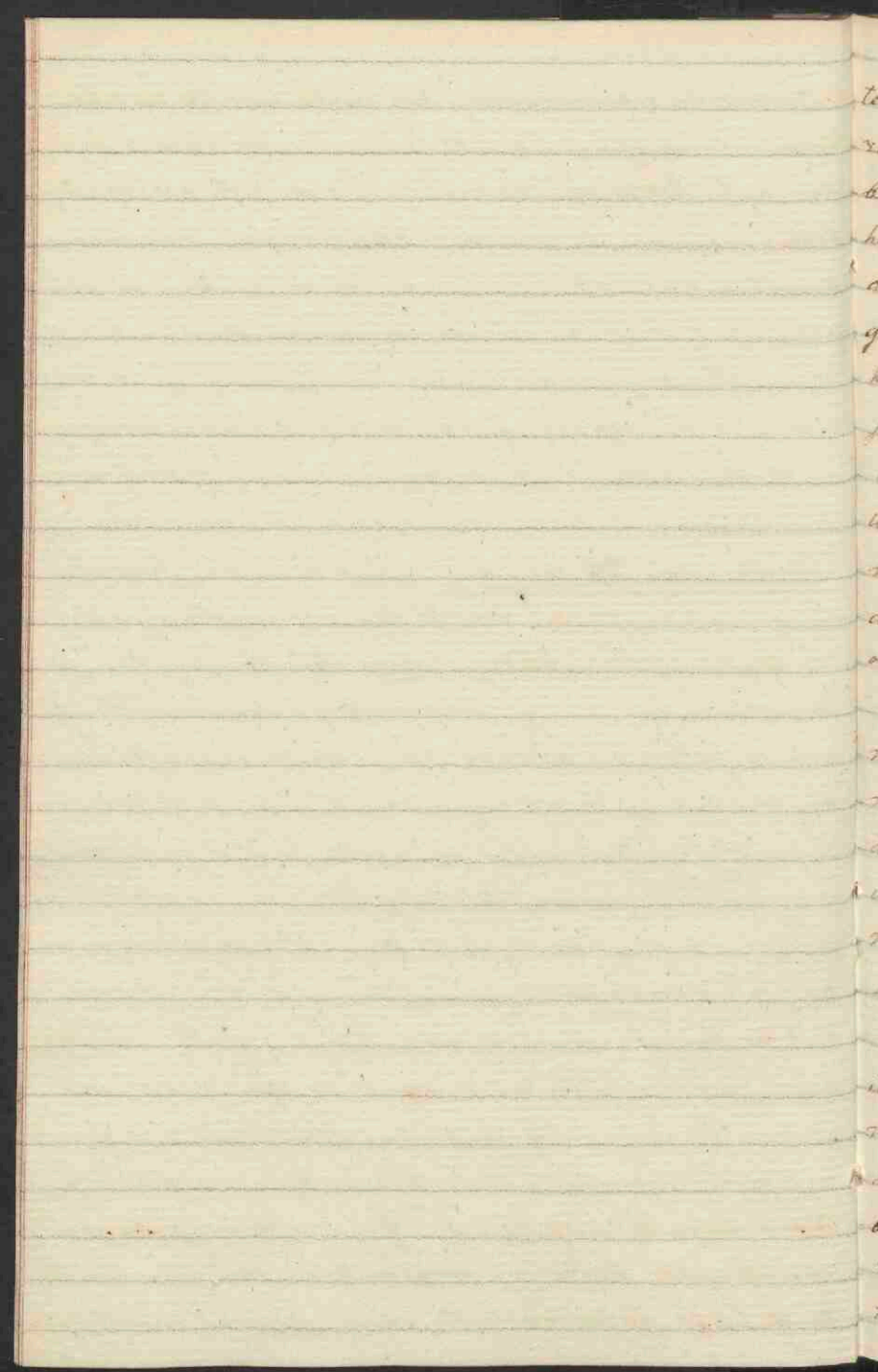
te den maas in het Bangeke te plaatsen, maas
te plaatsen met Falche Schame, van het rijk. het

geeft tegenwoordig veel stulken van de maas in om
ten; het end van rijk te plaatsen heeft het maas te plaatsen

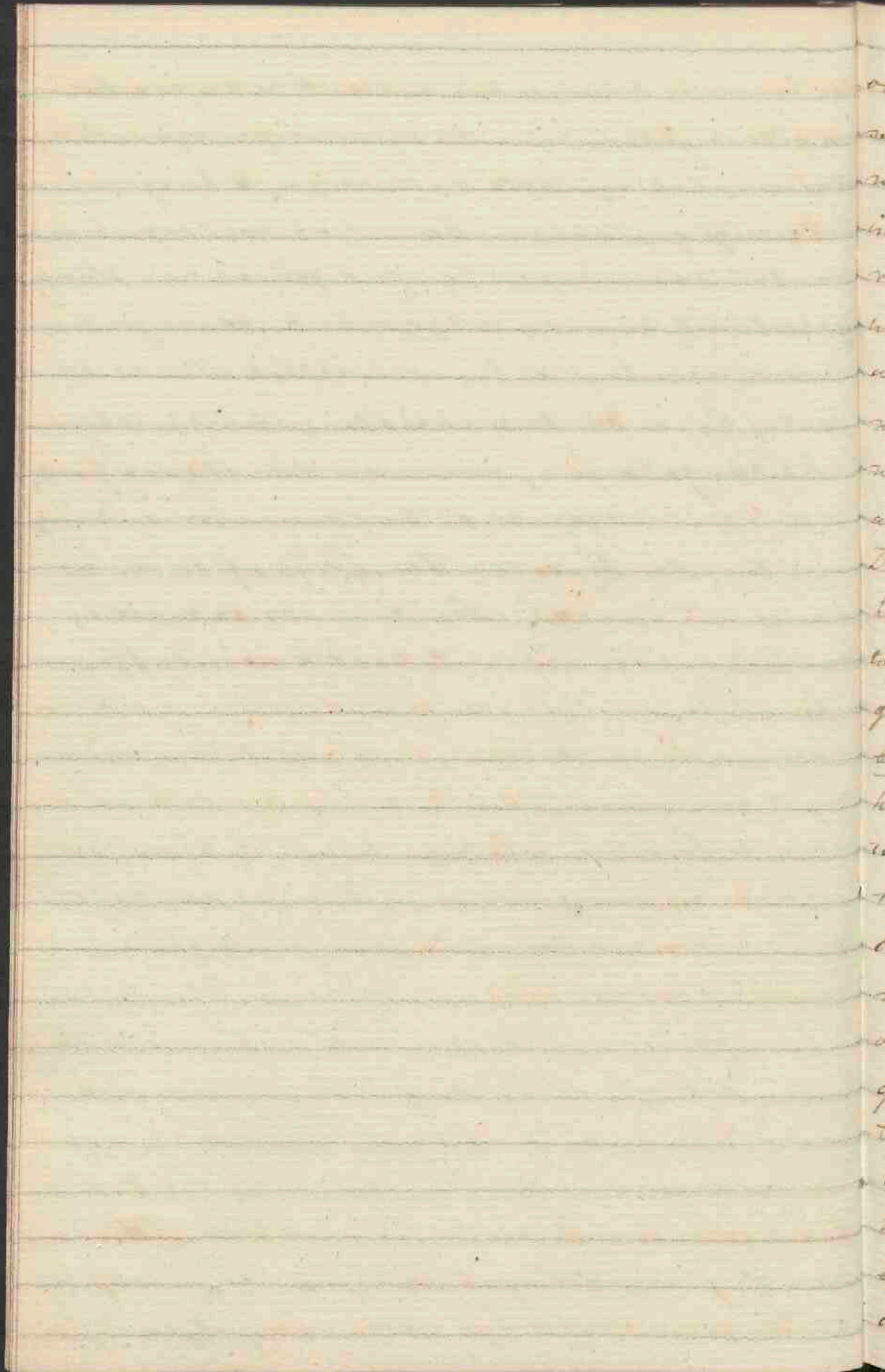
onderscheiding verwardent. Hoe meer men te niet haer
meer men mislagen vindt in het misleiden dat by
gemaakt heeft vanop zins zelf vassende ontrouwly
heden. het uccisaant van caricature van het
gevoel, dat met d'ingenen voor het zingen. bleef eenige
uitwerking doet, maar dat de proef niet kan doen
staan. Tot de fyne genaanwadingen van het hart
is by niet doorgebrongen en practisch ideaal is in by
een stukken geheel niet; altyd is er ook gebrek aan
krijtheid.

Donderdag 23 October in de de beenen. Te beuden
dingen thien by den heer Peerslaant. by zyn saant
het kabinet van Natuurlyke Historie wezen die
het staat in eenige meet betiden vande Brug
aan de Joseph's plaats. Ten in de week, do de
lagen, is het open. Er waren veel menschen. In
zag de dragtoren, waspel, amfibien, vespulen, insecten en
alle deenen. de heer Bartuk had de goedheid my hen
een en ander van te mynen. Over de volstandigheid
kan ik niet oordeelen, maar voor de binnibaar
heid dacht my, menen de ruwmeppen goed, oordeelyk
geplaatst, haemel het lokaal oorspronkelyk een
andere bestemming heeft gehad, en niet uit groote
gulleryen in was met veel kleine kamers bestant;
dit is voor het oog minder fraa maar in oogen
van minder belang. Doch de kleinheid van het lo
kaal heeft betel om alle rouweppen, zoo als in

ten hoven en schulpen enz. uit te zetten, zoo dat
ze allen rijkbaar zijn. De voorwerpen zijn in lokaal
besloten; ook zijn vele voorwerpen te koop naar
het gerigt geplaatst. Thans wat veel erger is, een
aantal voorwerpen zijn uit gebrek van plaats,
geheel niet kunnen uitgepakt en geëxhibeerd
kunnen worden; en dit deed sedert veruueken
jaren; byna de de mineralen; al wat sedert
1816 aangekocht is; voor meer dan 155,000 gulden
W.W. is niet uitgepakt, en had door niemand, zelfs
niet door den Directeur bezigtigd of ten minste
aangemerkt worden. Sedert wordt bedacht en
overlegd, om een nieuw lokaal te verschaffen.
Er wordt jaarlyk een ruim bedrag, om zulke
voorwerpen van te kopen, en in veel talen zegt men,
wij is deze verzameling de rijkste der de wereld; zoo
als in de hoven en schulpen, de schulpdieren, de
dingen anderszins. Nu het aankopen
van mineralen alleen is de jaarlykse gewone
van 4000 gulden W.W.

Dit kabinet, zoo al de meeste aanschouwen, staat
in geen halve de verbinding met eenige erigting
van onderwijs; er worden geen voorlezingen, of
aanwijzingen over de voorwerpen, die het kabinet
besit, gehouden. Althans hiertoe is eenkleine ver-
zameling voor de school bij de school. Maar zelfs hier
worden geene oprettelyk wetenschappelyke lessen

ene de natuurlijke historie gezagen. Alleen konde
men een algemeen overzigt over alle de rijken der
natuur, dat in een jaer (toevanwoordel.) niet te be-
reiken is, en althans eenige voorbereiding
voor studie der geneeskunde bestemd is, en eenige
andere sommige gedeelten als bijstudie naar
andere vakken geleerd, zoo als uit de plantkunde en
mineralogie, wat naar de kennis van geneesmiddelen,
zoogenaamt, verbandt. Van eenig werk, zoo
als de Annalen der Kunste te Parijs, is niet te denken.
De ambtenaren, die by het kabinet aangezonden zijn,
hebben enkel het bekeken en de bemanning van het schip
dat hunne bestemming, en wonderen daarvan, en ook
gheel bevestigd gehouden. De dissectie, die heer Lehmann
dey, met mening een lang gesprek hebben ge-
houden, verdoemde zelf, dat hy voor de wetenschap dood
was; dat hy al syn tyd aan 'rekeningen, verant-
woordingen, rapporten enz. bestelden moest, en
dat het veel was, zoo hy nog wat kon leeren, om
niet gaanch te achteren te gaderen. Van een
opbouw van of nuttelooze natuurwonder, zoo ver-
gaf zich het kabinet voor hem. Thalot ten zant,
te te maken, wordt hem dit niet overhaast
welwillendheid vergund. De slottend is dan dat
het kabinet wel met veel mildheid uitgekeerd
en vernederd wordt, maar, dat het versprei-
ding van de kennis van natuurlijke historie niet.

Perul. 1386.

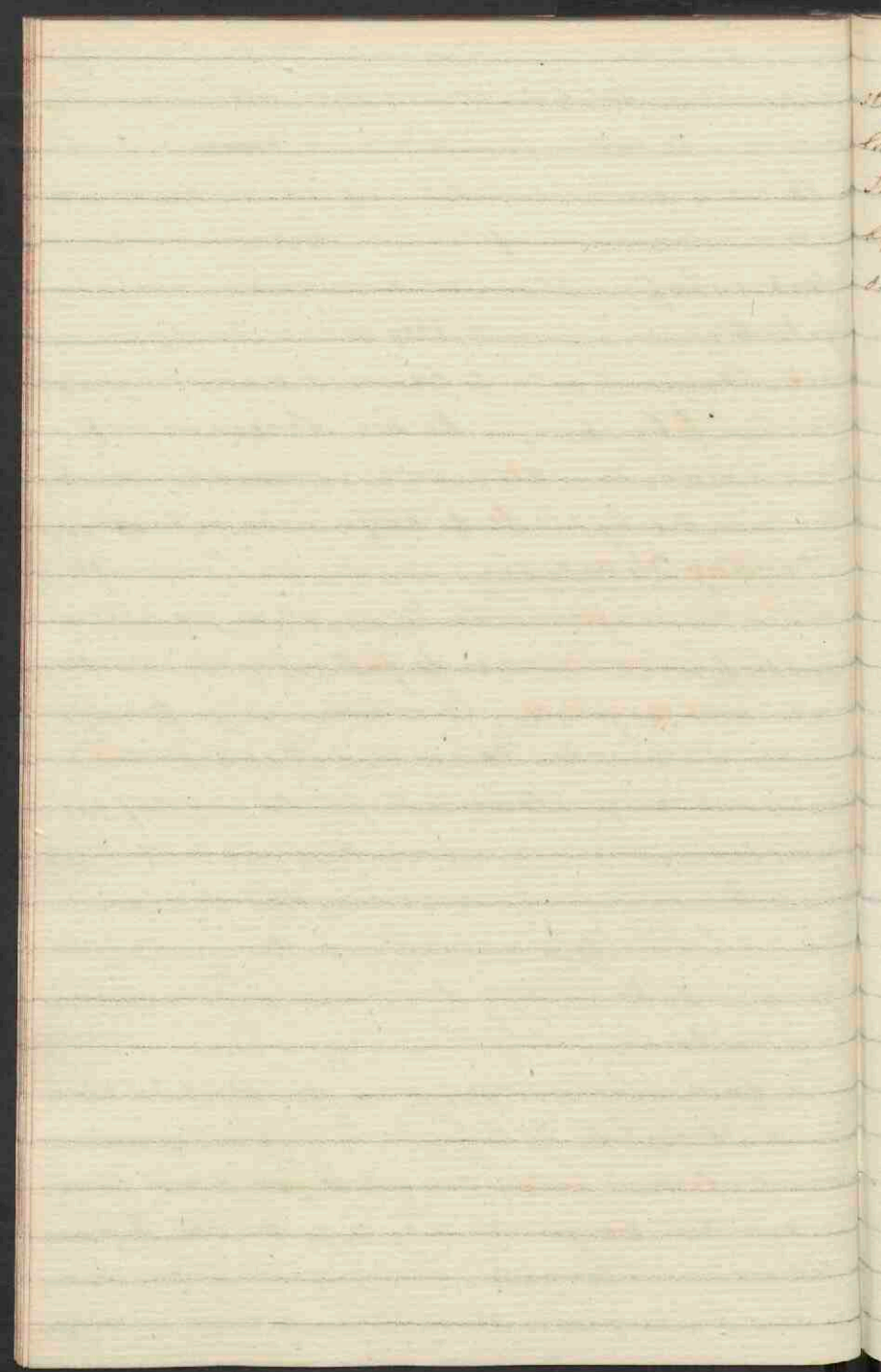
Perul. 1308.

toebrengt, en tot bevordering der kunstenschap niet
omgaande, maar somtijds en by faavel.

Ik heb nog een wandeling gedaan, het weder
is het ver dagen was fcaar. Hegeeten in het
Seitzerhof; thens wat nagelezen en aan
geteekend; 's avonds thee geveanten by den
heer Perriant, met de heeren Schuilenburg en
de heer Schneevogel. De heer Perriant heeft
ons verscheiden klein enien en aardigheden
ten zien, die hy uit Italië heeft mede gebragt.

Vrydag 24 Octob. Had den heer Vicini
denk het magazyn der koninklyke porcelain
fabrick waer sien; in de fabrick volac. word
men niet toegelaten. Er waren eenige fraage
varen, die voor den keiser van Perzie bestond
zyn; ook eenige kleine teevissen die vry lief ge
schilderd waren, en naar anders kund ik er
niet by anders. Men zegt my, dat de inwoon
den van dit porcelain vooral in de dunnzaamheid
gelegen is. Het is een dunn en word ook wei
nig verkocht.

De gallery van Schilderijen van den Keiser van Loch
tenstein beziigt. Zy bevinden zich in een opzettelike
daar toe bestemd paleis, dat geheel op zich zelf staat,
en daarvan een zeer gunstig licht heeft. Voortad Rafsan.
Als gekonst is dit paleis ontworpen aandoeg; de toeg
is megenus hare pracht bevaend, en de zaal is de groo

ste van Lucens: omtrent 80 vact (13 klafte wint)
lang en 68 vact (11 kl. 1/2) breed, en 66 v. hoog.
Ik wil hier weder eenige stukken optekenen die my
byzonder getroffen hebben, in de hoop van my, althit
die wederhand lees, daarvan te beinnamen.

Jesus die het kruis draagt, van Leonardo da Vinci.
Kruisbeeld, van Luina.

Heilige familie van Andrea del Sarto.

Anna, Joseph met Jesus, van Raphael. die heeft
my toch veel amsder bewalle van Dürer's
stukke van Raphael daer.

Magdalena van Portenone.

Er zyn 16 stukken van Guido Reni deswelken
daarvanke hebben my getroffen: Gebourte van
Jesus; — Magdalena; — Coristoffene vrouwe met
verschillen kinderen).

43 stukke van Franceschini, waaronder een,
dat den een fraage, bysonder de veel my so,
teft by de vrouwe van Potopkar.

Oude Duitche waaronder ook verschillen, die ik
wees meer vandy, zwaals: 2 stukken met hoof-
den, van Albrecht Dürer.

Helena, van Lucas Cranach; —

Overschpelige vrouwe, van Karinsz.

Althit zyn die oude Duitche stukken liere
natuurlyke nabootsing van het geest in de
wonderlykheid bestaet, maar nimmer byne

Pearl. 193

verheffen zijnde tot de aemmerlyking
van een burger ideaal.

Twee portretten van Willem van
van een prinses van Tadij, van Julia
van Dyke.

Landschap van Ruisdahl,

Landschap van Fabricius,

Landschap van Johan Brand,

Landschap van Christiaan Brand,

Twee Leegerigten van Kerckhoff,

Stroom op een van Bonaventura,

Landschap van Schwaneveldt,

Jesens preken in de Hoestgen, van Franck

Er zijn alle saam 464 stukken, in 23 kisten.

In het heden het Wetshuis bezocht, was veel de
leijfheid heeft men my alle aangenemen en ontge,
leijfde het dings in Pacht kant my nog een omkering
waer ik zal en niet veel de haeren op te waagen.

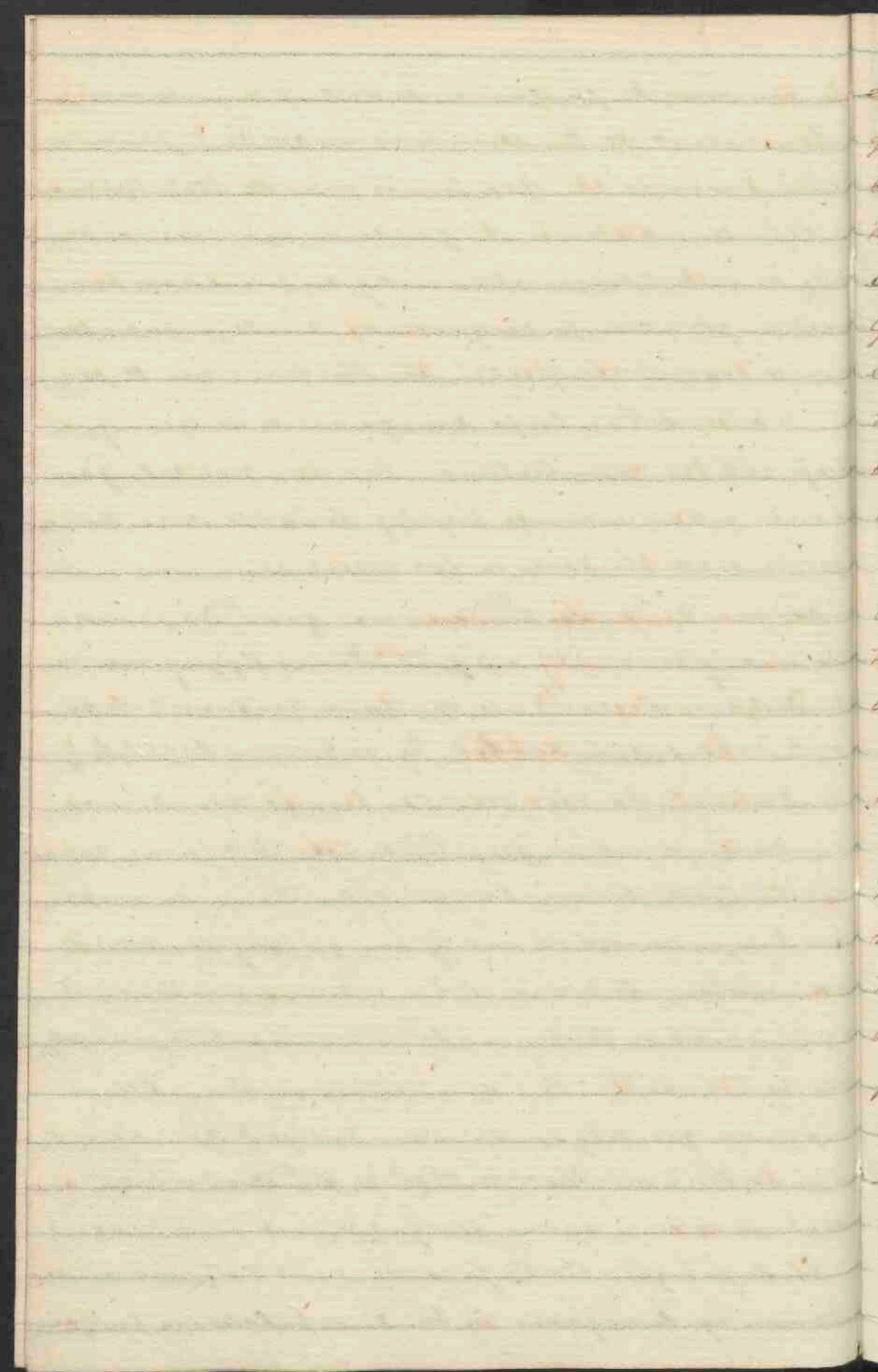
Het gebouw was naar Spanjaard die uit poli
tiek amstan dykede, uit hem vadeiland de v linge
namen bestond. Jozeph II heeft een raadsman
hem helen in zijn, en het is een vadeiland vadeiland
vadeiland, ligt een hooft is steek gebouwd, heeft
grootte lichte lage vadeiland, en wat veel waardig,
heeft twee minne opene plaatsen, af thinnem
buren en beplant, van geen thinnen ingelaten.
Dere dienen naar speel en de fering plaats,

Jüdische Kinderen 24 u. unterhalten.

De een naar de jongens en de andere naar de meisjes;
het neemt de kinderen niet meer dan 7 jaren
niet boven de 12. Het huis is voor de stad lyeene,
welke lyeene bestond. De gaerren zijn van ander
welke de stichtingen afschouwt, en zoo is ook het
recht en placcaten te rogenen of kinderen daartoe
niet te brengen verschieden. Het Bestuur van de pro-
vincie onder de ene heeft daargaan de rogening, en
heeft ook het opperbestuur. Het het wandeling
kanen maar eenige hiering behalve deze kanen
geen ander kinderen in het rogenen.

Het naar komend der kinderen was gesond en welk,
de bloeding een vandy en goed. Hunne liggung was een
vandy en bestond uit een haren matras 2 laken
en 2 de hoes; gecondelk. Zy de kanen dergelik 1/2
pound vleesch. Van het schoolanderige kan ik niet
overzeen, en waren geestelike. Het is een vandy, waar
niet de lysten der wechtraambelen die in de matras
kan hangen, maar ik een vandy een geestig kan pleet
aan maken; behalve lyeene, lyeene, nekenen lyeene
zy in rick en tekenen; de meisjes ook vandy.
Het lyeene. Van de meesters en beambten is
maar een geestelike, die voor het god. dienstig ander
vandy bestond is. Niet het lyeene kinderen worden, en
opgevoerd en in hun eigen god. dienst ander vandy.

Het de jongens 12-13 jaren zijn ook wel met ander
kanen zy daargaan by handwerkklare in huis, om

een arbucht te leere; dan wandt een roeieentamp
gelede karreec in de eerste jansen aan den sla. toe
betreft word, haeling vervalgen, de jansen, aove
kort en inmening maet weke, en waer nae by
eindelich gesel wordt en begint geld te trecken;
gedurende al dien tyd behandelte weesthuis nog
een opperdeingt oer de jongens. Na in altyd
met onseley der knapen salden en ten huius saal
bestaunden, waer zy die hebben, dat man 40 op die
lyngre plaatet.

De meeste worden bovengans dienstmaagden, 40 ma-
ten 15 of 18 jaren bereikt hebben naar men ze uit het
huis laat gaan, en dan wordt over haer een alrewe
de jongens eene vaste overcompartmet gelaten.

Laar beiden jongens en meisjes is altyd meer
samerdag dan het getal der te plaatsenen bedroeg.

In het lang met den directeur, Regieringsoverste
Kiesthaler gesproken. Hy koudt my naar een waer
menuten vrede en opgetalvord paddagrog te ken
het gesel van vyne schriften gelezen. Had gaf my
ook een goed kenkeel van hem. Hy is jaerst 44
jaren aan het loope van t weesthuis, en weel is in
dien tyd verandert. De ganse inmyting plaats mi-
licieus te zyn; dit is verandert, ier kolden waer
thans eender jongens suldaat; maar men heeft
by de regimenten schalen opgroet, waer de kni-
daren naar suldaat opgebracht worden. Hy

Wegweiser; Angebungl. S. 12.

Wegweiser de l'ère d'après obs. Unter Dalling.

zaen de my veranderde mannen, welke in zijn tijd
in het weerken waren opgevoed en thans belang-
rijke posten bekleeden. Dat kinderen weglafen,
of dat knechtelingen zich aan misdaden schuldig
maken, is ledere verschiden, jaer byna 'sunder
vanhaelt.

Het het de tenn van het weeshuis is redbanden,
de onder tennung, die aan meeren binten het huij
verstrake worden. Het geset van daren, bedony
tham 2143, dat de kinderen in het huij 303, maar
ander 82 meijtes.

De Jesuiten kerk heb ik daken bezigtigd. 't is een
alide meeste kerken daren onde een nepen fraaie ge-
bauid, waarvan eenigezins de omringde van Grootkerke
en Grootkerke bewaarden.

Ik heb gezeten by den heer van Spaen, intal ouer
hollander: de Hr. Parsons, 2 Schuilenburg,
Lhuellvongt en Graafpland, diant hier voer het
ceert antmaetade.

Het den Hr. Van Spaen beuick in het Theater in de
keapoldstade gemest, maar, Der Sohn des Malder
gepreeld werd.

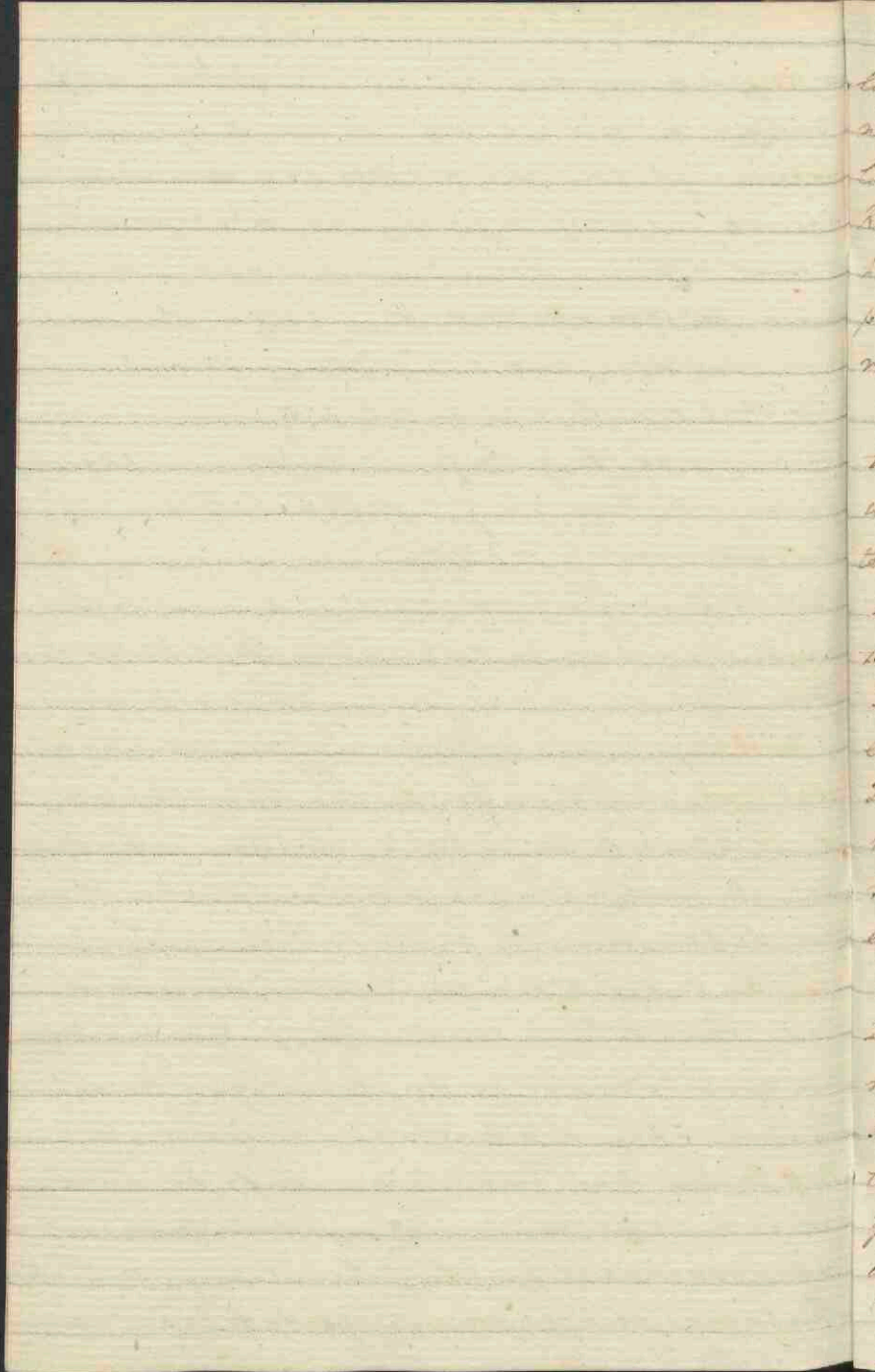
Zaterdag 25 October. Het den heer Klemmtham
de twee heeren Schuilenburg gereden naar het dorp
Heiligenstadt, een klein badplaats, die somers
door de inwoners van Luene veel bezocht wordt.
Gewandeld in het park. Geblommen op een Kahle.

Wegener's Umgebung. 15. Jan. 1919.

landleg; onderweg kwammen wy aan het ^{graf} van den prins,
De Ligne ges 1735 gest 1814 en van de prinses wy
ne vrouw (Lichtenstein) ges 1739 gest 1821. Hier
ligt ook een misje begraaven, wie beallijtherde
talente in tuene. beaemden waren Caroline Fran-
wieser ges 1794 gest 1815. Hare moeder leefde op
haar graf desen regel van Young gesteld

Ye that ever lust an angel, pity me
Baren op den berg heeft een hartthuisverklauster
gestaan de kerk is nog in staat en wordt nu en
dan gebruikt. In den kelder men men ons een aan-
tal ingedroogde paters, die daar huizen lagen;
noge. wy zoo als de lyken in den Pleikeller te
Bremen.

De huisjes waarvan de moornelken plogten te
wonen symmet het eijendom van particulieren,
die er kleine huizen verbleven van gemaakt heb-
den. De leerdijken behaust thans aan de. Prin-
van Lichtenstein. De prins de Ligne plogt drie
van die huisjes te beruilen. En in den van si te bewo-
nen. Frans behaust en drie van de Foculien Kap-
ner opprediker van de hertogin Mariaanne
By komt i Romeel de kungls met die waarten hier
wy hebben dese huisjes gezien en de bewaarder
heeft ons veel van de eijgenaren en het gemaal
schap waarmede wy plogge hies te zyn, verhaald.
En hoewel eenige prentjes, geestig door de eijg.

lukkige vereten van Schwaarenberg die in Parijs
verbleef. De prins van Hohenzollern heeft
Luf om hier te verblijven al by verbleven. Hij
komt van tijd tot tijd, en leent dan de reis. En
lang een portret van Baron von Schwaarenberg
peet die in zijn hanghartigheid waant, dat zijn
verbedding wonderen kan verrichten.

Het gezigt is hier reeds zeer mooi maar nog
niet getrokken is het op den Leopoldenberg, waar
wij na om het beestisch inwendig en geestelijk
te hebben, naartoe gewandeld te zijn.

Men was in deze streken aan den wijnmarkt,
wij zagen de binnene plukkerij en stammetaten.
Men zeide ons, dat dit jaar het Trichwerk (4 van
een joek) 7 Eimer (elke van 80 flessen) opbrengt.
De oogst van het vorige jaar was maar 3 Eimer
het Trichwerk. De prijs van de Eimer was in het
verleden jaar 50 tot 60 gulden w.k. Dit jaar is
er nog geen prijs.

Op den Leopoldenberg staat men van de grond van de
Danau, die men onder zich ziet stroomen, en daar hangt
niet alleen een aantal eilanden vormen. Men ziet de
stad Treves en bijna de geheele provincie Neder-oo.
tenzij naar zich, en in de rechte een bing van het
gen. Men den voet van de Kungearische gebirgen
onderscheidt men Presburg.

De heer Kiemuth wees ons de plaats, waaraan

Die Bergmeister Vng. 1844. des k. k. k. Donaufahrt 1847.

1809 de slag van Asperen (van Epling volgens de
Franschen) en ook die van Wagram geleend zijn.
Wij zijn vervolgens genceer naar het stadsje Klauster-
neuburg, waar wij het klooster bezichtigden. Het is
nog naauwlyks voor het einde afgeboord van
het groote plan waarop men heeft aangevangen,
en de heilykheit het wel nimmer zal eindigen
worden. Tack is het reeds een groot en prachtig
gebouw waaraan vele zalen, 4000 ons ruimen, te
kunnen huisvesten, en waaraan de muren alre-
niet hun gezelschap vinden woenen. Zy behooren tot
de Augustijnen-orden; hun getal bedraagt
thans 62 waaraan 24 in het klooster en 38 als
Pfarrers op de dorpen die tot het klooster be-
hooren. De heerlykheden van het klooster beslaan
105 Ortschaften die in 22 Pfarren verdeeld zijn.
De wyde van het klooster is ook bevaend; het be-
siet 300 Vierdeels of Tackmerte (elk 4/5 van een
Joch); des jaars bedraagt de oogst 11 tot 12,000
Eimer.

Men heeft ons in de kerk vele reliquien en schat-
ten gememen: stukken van het kruis en van de
doornen kroon; het hoofd van den heiligen Leo-
pold, den Blijger, die aan leiding gegeven heeft
dat het klooster hier gebouwd werd. Ook de
hartshertaglyke kroon van Oostenryk.
In de kelder van het klooster was men bezig

Weymeyer. 124. Januy. 19.

met zyn persoon. De dierren werden, by het plukken,
in kleine vaten met hante stampers tot een saft van
smaet gestoten, in dien toestand overgestaat in groote
vaten die op magens liggen, alidam naar de peerge,
dcaft, waar het op dadelijk in de doas toe be-
stijnde keerpou loopt, en het overige op een loop
geleige en door de peerdie met steenen doorwaanden
samen gedrukt, zoodat aan landend eenig waake
doormetbaarheid, in dien toestand dlyft het een
duyg; dan wordt het auzemerkten mede geprept.
Die herhaalt men nog twee maal, en dan wordt
eindelijk mit de over dlyvende schellen en stalen,
die hier maal intyge perscht zyn nog branderig
gestaekt.

My zyn eerste helft teruggekomen, en hebbe
ten by de Heeren Schuitenburg in de herberg de
stad Londen gezeten.

7 avond heb ik thuis was gelezen en aange-
teekend.

Zondag 26 Octaber. Met den heer Nieuwits
en de Heeren Schuitenburg zins den naar Pittling
doef; alwaar gemanded in het park van den heer
Geymüller. Het is maag aangelegden goed
onderhouden, end altyd staet het voor het per-
sliet open. Men heeft op verscheiden plaatsen
maage geseitpunten, maar bysondes op de haag-
te by het raagenaamd Livitserich hui. Men

Perse L 74.

Perse L 123.

Ziet hier de Donau, tusschen, Schänbrunn en een
keten van bergen waar zich de hoofdstad be-
taant zich hier byzonder in hare groote, andere
men op 200 bloemen afstand, en taal rechte,
nen genoege om hano gausch te oeren. Aan
de andere zyde zage, my den Kahlenberg en Leo-
poldsbürg, waar my den vorigen dag ons beron-
den hadden.

My hebben gezeten by Turkautop, de kleine hant
tegen 3 galden de persoon. Het eten en de bedie-
ning vonden my hier ree goed. In het kaffy-
huis de hooan, hebben my kaffy gedronken.

Savonds heb ik valiter gemaakt by Heer. Weis-
senwolffen by den Hr. van Navarra.

Maandag 24 october. Eenige verstricken in
de Burg waar de Keizer pleegt te wonen, de ruytje.
Dertien kamers naar aan te staan, welke voorwa-
kanten en partyen dienen, de meesten de groote ruyt-
deraal die voor feesten en groote bykomsten
aan het hof bestemd is. Deze is zeer ruim en
fraai met 24 kalamment voorren en rondom
met spiegels versierd. Over de 100 vaeten lang en
omtrent 90 vaeten breed; 56 vaeten hoog. Zy was
met 50 kroonlichten verlicht. De verstricken, mel-
ke de Keizer selve bewoont, waarden nemmer ver-
staand.

De keizerlyke Stallen (Marshall) binten de Burg.

Perrel 1329

Perrel 1351

thor met de aanhangige adidruaal en vestische ge-
zien. Het onverschillig raamewijzen een fraai
gebouw.

Het keizerlyk luykhuis berigtigt. Zou al de meij-
te arsenalen; is dit met alle een ware verzameling
af voorraad van wapenen ten dienste van het le-
ger; maar tevens een verzameling van wapenen
van andere bevoene landen en tyden, en van
eigene wapenrustingen van in de geschiedenis
merkwaardige personen. Zoo zyn te vele andere ge-
taeften met lanten enz. wapenen die in den
30 jaerigen, in den Luccifne, in den 70 jaerigen
en in de laatste oorlogen veroverd zyn; ook
Frakische en anderen; - Fransche, andere ander-
en van de Frumische monumenteling, ook van de
laatste monumenteling in Italië. Wapenrus-
tingen van Attila? Scanderbeg, van vele kei-
zers, van Rudolf I van Babenberg, van Gustaaf
Adolf; enz. Alles is zeer fraai georden.
Men is verbaard en byna bedroeft als men
ziet hoe veel kunst en altyt aangewend is, om de
tingen daar te stellen, waerdoor de eenen meer
den anderen vermaakt.

Vermaakt hebben wy het Burgalyk luykhuis
berigtigt. Hier zyn ook Frakische en andere vrees-
de wapenen. Men heeft hier de praeft de wapen-
rustingen der Duitseke geschiedkundig waarte.

hief leefte my heere den Baron Künch geweest de
geant by de handneegadering te Frankfurt.

Hy heeft het vaarkomen van iemand, die ten inder-
sten over zich zelven voldaan is.

stellen, beginnende met die der Germanen met
ke tegen de Romeinen getraact hebben. Het
denkbeeld is, dunkt my, zeer goed en voor de
studie der geschiedenis kan de zulk eens verrij-
meling zeer belangryke zyn. Ik twyffel ook
of de uitvinding niet naamskenig zy. Ugy
hebben ook het hoofd en het handteind van Ka-
ra Anulopha gezien.

In het gebouwe van het Tenghuis wordt een
kunstig en kostbaar sijn mede te bewaars, daer
veel verschillende typpunten aanwezig, met
speelwerk naar voren, en met allehande se-
narien omringt. Een aansienlijk aantal je-
en, zoo men zegt zyn factum naar voren.
Zulke stukken zyn van yden eigentlyk niet
maar zy zyn naar de geschiedenis van de
kunst delangryke en behaarden uit dat og-
punt beschouwd en daaraan bewaard te
worden. Ik vind daarom, dat men te niet
moet moderniseren en met meene kunst-
vermengen.

Wij hebben gezeten by Wiedman en zyn sava-
genest in het Theater aan de Koortheater,
waar voor de tweede maal een nieuwe opera
van C. H. r. tuer, Enriant gespeeld werd.
En werd niet veel toegejuicht, en de componist dra-
maal uitgevonden, maar toch dezel te opera

Lady Morgan for answering T.B. P343.

algemeen niet meer. Een loofte van vaderland,
laeser (Doutertuimelijkheid) maakt, dat men de
Duitse operas niet ruoetstaan, hoe wel zy niet
best is; daar by de meeste de Italiaansche, wel
te deren tamen hier gemest is, benev allema
de Duitse avit geteerd heeft, warden vaorge,
trokken.

Dingsdag 28 October. Desen morgen heeft
de heer Permann ons gezegden beange om het
beeld van Jhesus door Canova vervaardigd, was
als het in den nieuwen Volksgarten, in een laar,
toe gedummen tempel gesteld is, te herigtigen.
Het is een van Canova's schaanste beelden.
Jhesus is voorgegeld op het oogenblik dat hy
het monster verlaat; de uitdrukking van
kracht en grootheit is uitstaekend. De plaats
waar het gesteld warden is zanderling gekoren.
Napoleon had dit beeld besteld; onder zyne
negering was het val beteckens; maas wat
de goede burger van tweeën, die gewoontlyc
hadonual, en heiligen te zee, zek moeten
voortellen van dit beeld mit de Keiden the go.
Denken, mer zo veel praech daer gesteld; dit
weet ik niet. Onder den tempel heeft men gemel
ren gemaakt, bestemd om de ontleden van Sto
vicium te plaatsen; namelyc die welke in Oostange
gevonden warden. Tot nag toe zyn er niet veel en

Perse 1242.

toch rekent men tot Oostenryk veel, dat niet tot
Morium behoort heeft.

Deze gansche aanlog kan ik niet goed vinden:
de tuin is te klein voor den grooten tempel; — de
tempel en het heete heeft daar geen baten.
Proben kan alleen als voorstbrenzsel van de kun-
en goede plaats vinden in het museum, maar
voor navorsakelyk een ruim lokaal be-
hoorde aangelegd te worden. Die gemaden zy
om niet zoo lang men geene ontdekken heeft
die er in hooren en zoo men er vond, zoude
zy zeer spoedig te klein zyn, en niet veel naar
vergroting vatbaar. Het zyn groote kost-
zouwer niet de teed.

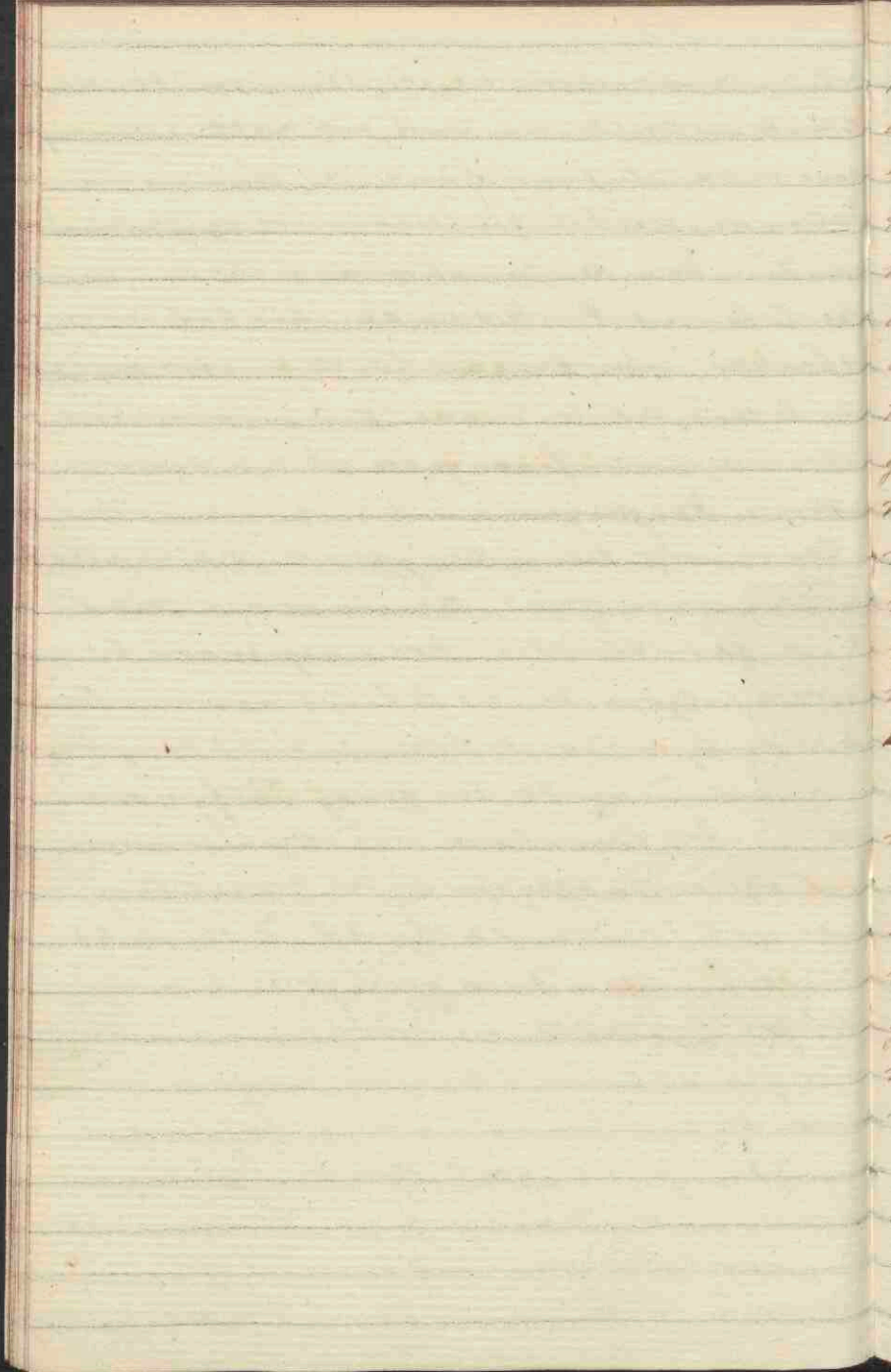
Het kabinet van Mineralen. De heer Bartich
heeft de vriendelykheid gehad ons dit te laten zien
en het voornaamste aan te wysen. Hier worden
de schoonste voortbrenzsel van Florentynsch
zait bewaard. Zy zyn met stukken gekleurde
steen-gemaakt, tenzyl het Romeynsch mar-
ik van stiften gekleurde glas gemaakt worden.
Uitstekend ryk is het kabinet van mineralen
van allerlei hande karten; maar de plaats, per hien
de om al niet sedert 1806 aangekocht is niet
een te stellen. Van al het fraage en zeldzame, dat
ik hier zag, is het my niet magelyk aantekening
te handlen. Er waren veel versteende overblyfsel

Ik zag hier een stuk bergkristal dat $1\frac{1}{2}$ centner
weegt.

Men heeft nu koken den Graaf Orenin gevonden, die
onder den zanschen adel het meest zijn naam ken-
nen en weten schappen heeft. Hy is een bejaard man,
die een aangenaam voortkomen heeft, hoegst eenvoudig

sel van eene vreedene wereld, beenen van den ma,
Tidante en van den manmouth; vele methoorstuenen,
eene verzameling van diamanten, beenen van
dellen der werktenigen, waarmede zy geslagen
worden, door den prinselies van de kroon, den
heer Cohens uit Amsterdam, aan het kabinet ge,
schonken. Het dwaart hier de grootste opaal,
die bestaat, 14 oncen zwaar. Dier soort van adal,
Men is byzonder fraai gekleurd: men vindt ze
alleen in Hongaryen.

Wij zijn ook het werking, om hout te rogen en
te klonen, waart men. Dit is in de vaartad hui,
ten de Karuthe thar. Het is nog maar kort
geleed (uitgeronden) en behoort aan eene Socie,
teit, die by de vaartte letters der deel hebben Pho
rus genoemd wordt. een graaf Palfy is de ero,
ste. Het brandhout wordt naar lueenen
gebracht in stukken van $2\frac{1}{2}$ tot 3 vaet lang,
en $\frac{1}{2}$ tot 5 duim middellyn dik. Zulke stukken
worde nu hier in drieën gesaagd, en in viereën ge
klaafd. De blokken worden gelegd op een raad,
met yzeren penne, het welk langzaam draait
en de blokken een vaar een draukt tegen twee
vonddraagende vagen. De alsoo gesaagde
stukken worde, door een gespannen ramiel van
linnen gebracht in een bak, waerint zy een vaar
een genomen worden en onerime gesteld op het

kloufwerkting, dat bestaat uit een scherpe wig
in den vorm van een kruis waarbinnen een gro-
ter, genoeg is dat door het aandrangen van een
rad of gelijze wuurt, en op den ooreinde gestelde
hantou blak wederwaelt, die dan door de wig
die er op den in vier stukken verdeeld wordt,
welke door eenen hantou koker in eenen
handwagen vallen. Twee zulke kloufwerkten
geen zyn steeds in beweging, ten tyge want er een
vast gat. De kracht waardoor dit alle gaadse
nen wordt is een gewoen steomenwerkting van
vier paardenkracht. Men verstoekt daarin
 $\frac{1}{2}$ kloufter hout daags, van Smorgans 6 tent sa
vand 8 uren, en maakt in dien tyd de tot 30
kloufter hout klein.

Tot nog toe, reide men ons, brangt het waci-
ng naar deel aan, maar men is nog daande
eerste praafen heeft eenen onvoordeelige plaats,
niet van de Donau, waar het hout van hantou
van de stad, waar men het naar toe moet bren-
gen. Men is bang nimmer verwachten te ver-
vaardigen, die met 16 paardenkracht gedreven
zullen worden, en op andere goede plaatsen
gesteld. Men dunkt men moet bedacht zyn
om het werkting na te verbeteren, dat men niet
behoefde de klakker een voor een op het een
ste rad te leggen, en vooral dat men zo niet

Wagner's Umgebung S. 22.

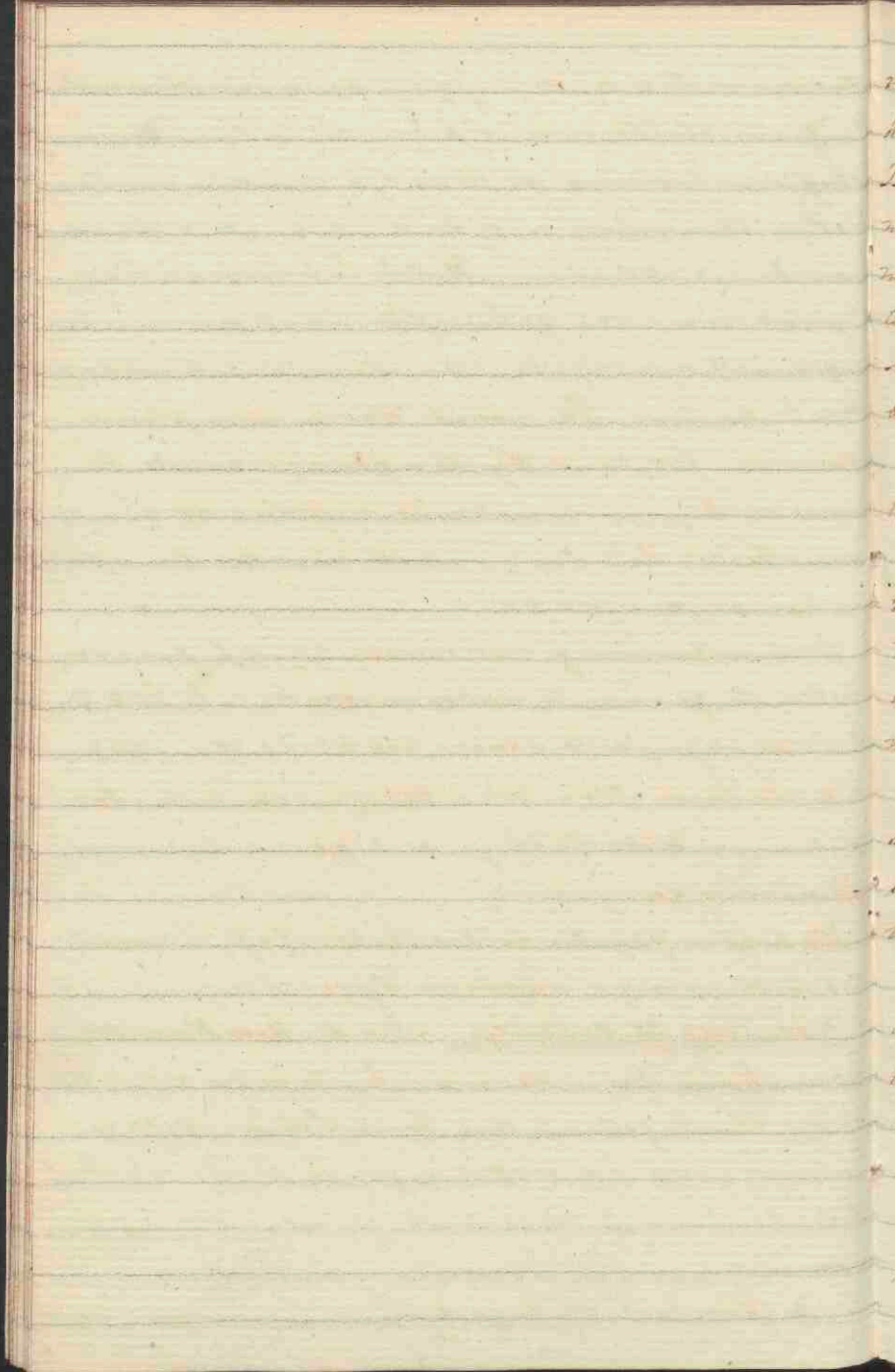
dat voor stuk op de ruggeant naar het klaren be-
hoefde te stellen, want dit is behalve de won-
slag van het werk gevaarlijk, zoo als, lang die-
delijk. Bennekten uit de a. in v. d. e. n. e. h. o. n. d.
van de werklieden. Het is ook zeer onslag-
tig dat men het gekluafde hant waarmheen
niet gaat op stapelen om de want des klaf-
tes te vinden. Ik meende dat men in plaats
daarvan het hant by het gewicht van de kin-
nen herkopent: men zeide mij dat de grootste
verschillenheid der zwaarte van het hant die
oudaenslyk maakte.

Deze ontbinding zal waarschijnlijk door ver-
vallen de gewoonte, om op de straten in de stad het
hant te zagen en te klaren, zoo als ik thans dage-
lyks zie doen. Dit is ten uiterste ongeschik: het
belemmert de ryttingen en is gevaarlijk voor
de voorbygang.

Wij hebben gezeten in het Leitscherhof, 's avonds
heb ik thans mijn dagboek bygeschreeven.

Woensdag 29 October. Hier den Heer Niemuth
naar Maria Brunns gemeen. Een hof hiër sedert kon-
in een kloostergebouw een Forst Lehnan stall ge-
plaat, welke sedert 1813 opgericht is. De heer Prof.
Winnable, aan wie ik een aanbeveling had, heeft ons
alle, aangewens en uitgelegd.

De (bedel)de der Augustynen in het, val gem. konal

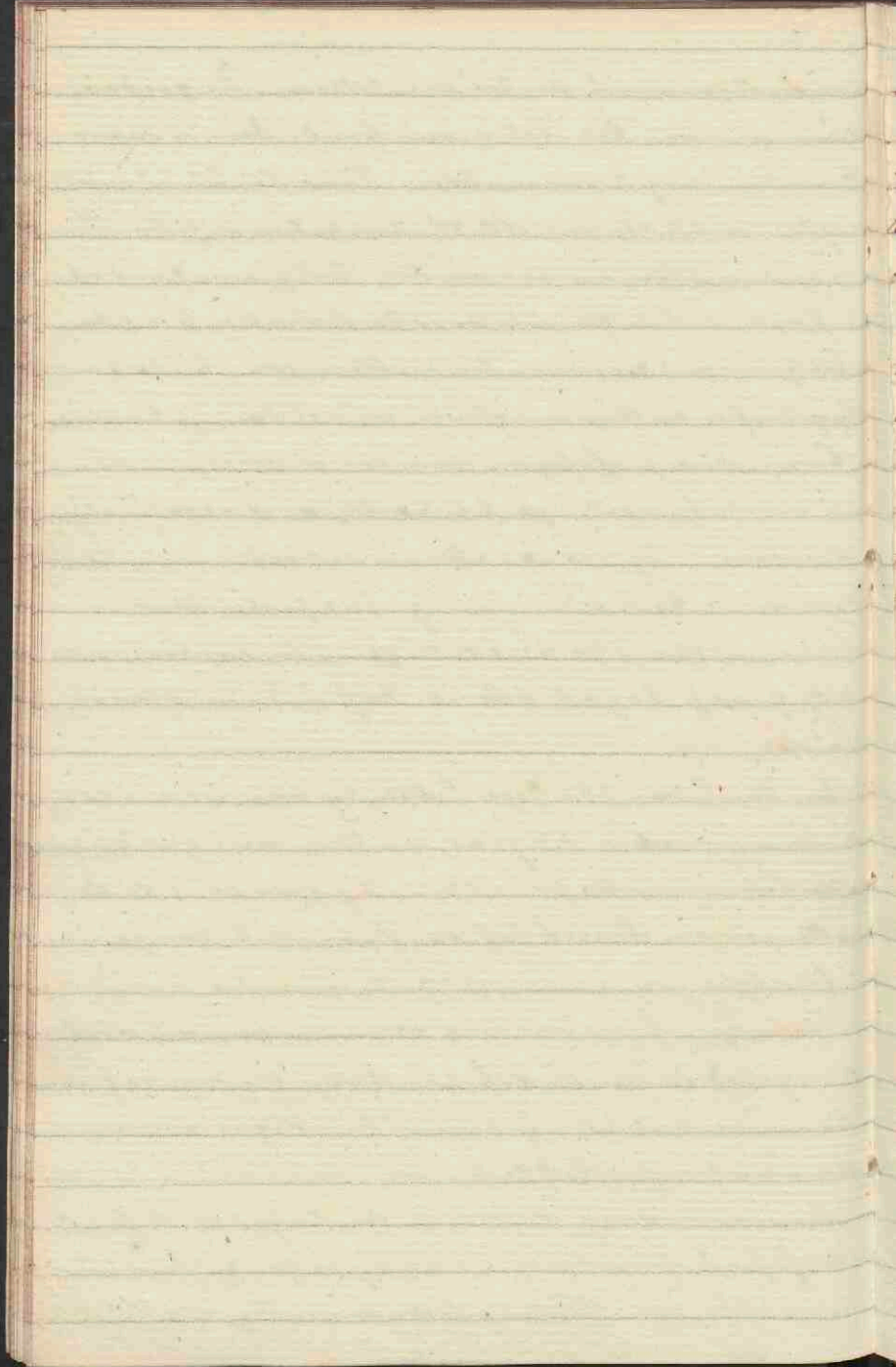

van de tegenwoordigen Keizer intoteren. De goederen
konden sijn aan het Religieus-fund. Hier in Siam
Bourne zijn nu 2 munitien. Voor de school is tot
nu toe slechts een gedeelte van het gebouw gebouwd,
maar een plan om het van het Religieus-fund af
te kopen en het gansche van de school in te richten.
Het ganse gewest niet men die overblijven van leelijkheid en
bygeloof in nuttige inrichtingen van onderwijs kerkzaken,
En zijn drie professoren naar het onderwijs, de
tijd die de knechtelingen hier overblijven is regelmatig
twee jaaren. Zij waren allen in het gebouwge, be-
talen was kost en inwoning 400 goede w.d.
En waren thans 70 knechtelingen. De opperdirecteur
is de graaf Royal, oberst Hof iind Landfijger,
meister.

ten bank van 25000 fiek hebben zij voor het praktijon
onderwijs, ook in dit jaar een tuin aangelegd, om
alle boomsoorten plantkundig zoodend te be-
vatten, en een kweekhof om boomen te zaaien.

Alle half jaaren worden de leerlingen geïnspecteerd, en
in het algemeen was een alle personen die naar amb-
ten in het dienst der Opperhoofden van hier naar af an-
derzucht, ook als zij hunne kundigheden van al-
deroer verhoegen hebben.

Die nu en dan, hooren de leerlingen de lepen der
professoren, weder moeten zij volne arbeiden en
veel afgeven. Gewoonlyk waren zij 5 of 6

een vertrek, zittingen ook en was twee by een.
Als het gemakte gebouw naar de school wordt
ingezigt zal er plaats zijn voor 150. In 1800
ten bevestigde 14 jaren oud 49 en de 3^e Klicke
des normaal school behoorlyc zijn daargegaan.
Men moet ons hier ook hoe twee gehooralen door
veroorzake lucht getuake worden. Ten gewone
wasden bygetel. Het is in een klein gemakke me-
tackje was met de lucht in de twee salant hooft-
ken had verleden jaar 7 Klasters hout verstaaf-
te worden had en er 10 verbruikt en had meer
van goede warmte gehad.

In in plant om hier ook het onderzigt naar de
ragt te gaanc, het nog hoe is dit niet geschikt.
Die onderzigt zande in een jaer kunnen afle-
ken. In die dan kennis van bofuten en van de
ragt wilken verbygen zande dan drie jaer
die ee van beide verlangde, te leenen ken-
ten of twee jaer verbygen.

Het onderzigt in de Landhuishoudkunde wordt the-
oretisch naar de hooge school gegeven, en voor
praktische lessen is eens kastele te Falsendorf
op eenige uren afstand van de hoofstad bestemd.
Op den weg heen en weder van Maria Brunn hebben
my de frange Carpent, Pansing, Kiesing, Pt. Kret,
Lütteldorf, Prannigarten gepasseerd. Deze Landstrasse
veel meer, en van de nette huren niet men, dat

Perce 1850

Perce 1850

de welkenden de inwoners van tegevoel hier naal kund
zome overblyf handen.

Wij hebben gezeten in het Feesthuis. Tusschen
tijd in het Orkesthemel Gabriëls en Die Gefähr-
liche Nachbarschaft spelen. Haderhanden te
waren. Het Orkest by den heer Pestov.

Donderdag 30 Octobers. Wij zijn de Keizerlyke
Gala vesting. (op de Josephplatz) waren van. Zy mo-
den behalven de tengeren feest, een in het jaardag
een plechtige optocht gehouden. De goote wagen was
in de keizerlyke is nog van Maria Theresias Tid.

De keizerlyke Napoleon als koning van Italië
geen. heeft moede ook hier bewaard en is nu van
de keizerlyke koning van den Carolyne ingericht. Wij
zagen ook de prachtige steden waarvan de koning
te tijde van het congres was de stad en naar Lahn
brun geveerd zijn.

Het Instituut voor blinden Bezoek. Het getal
der kinderen die hier aanderweerd worden. Bedrage
thans 20. Behalve dit instituut is allee, nog
een kleine priaat- aanderweerd van den naam
in Praag; anders zijn er geen in den Oostenryke-
schen Keizerstaat. Ik kwam ook het bezing was de
algemeen instigting my verwezen tot een gedonke
stukje dat ik in het instituut heb aangevraagd.
Het was my belangryk in den heer Director Klein
ynging aanderweerd te zien, die met ineenig middel

Perrel 1302

blinden belangvolle inrigting tot stand gebragt
heeft. hy denkt dat de blinden hier voordeel
vinden in andere inrigtingen. Hinnis antwoor
tevensaren vlij, onbeveengenen doorgeaan jinst.
Men taante ons behalven korensch, knoopwerk,
touw etc. ook raoverwerpen van bekogumark,
schuiven en andere stukken, die zeer gaer ge-
maakt worden. Van het institut werd al de
schuiven door de blinden gemaakt. Er is en
het kind een eigne drukkerij met nekerens
letters ten dienste der blinden.

De Pi Klein heeft ook uitgegeven, Lehbuch
"vun Unterricht der Blinden. Weg met figuren,
dit schijnt zeer aanprijdelijk te zijn.

De bevestiging was, dat in andere inrigtingen
van de blinden was veel naar westkranheid en
narral was veel tot vernedering en vernedering
van het lezen deze ongelukkige woor-
delijden aangewand.

Het overige van de, naornidlag en een deel
van den namiddag heb ik besteed om de Gallery
van Schilderijen des Princes Eftershersty te zien.
Hy bewint zich in een gebouw, dat te voren den vorst
Comite behoort heeft, in de voorstad Maria Hulf.
De stukken die myne opmerking getrokken hebben
zijn: Hederslandtse School
I^e Kunst no 12 Hagar door Abraham Kerstalen.

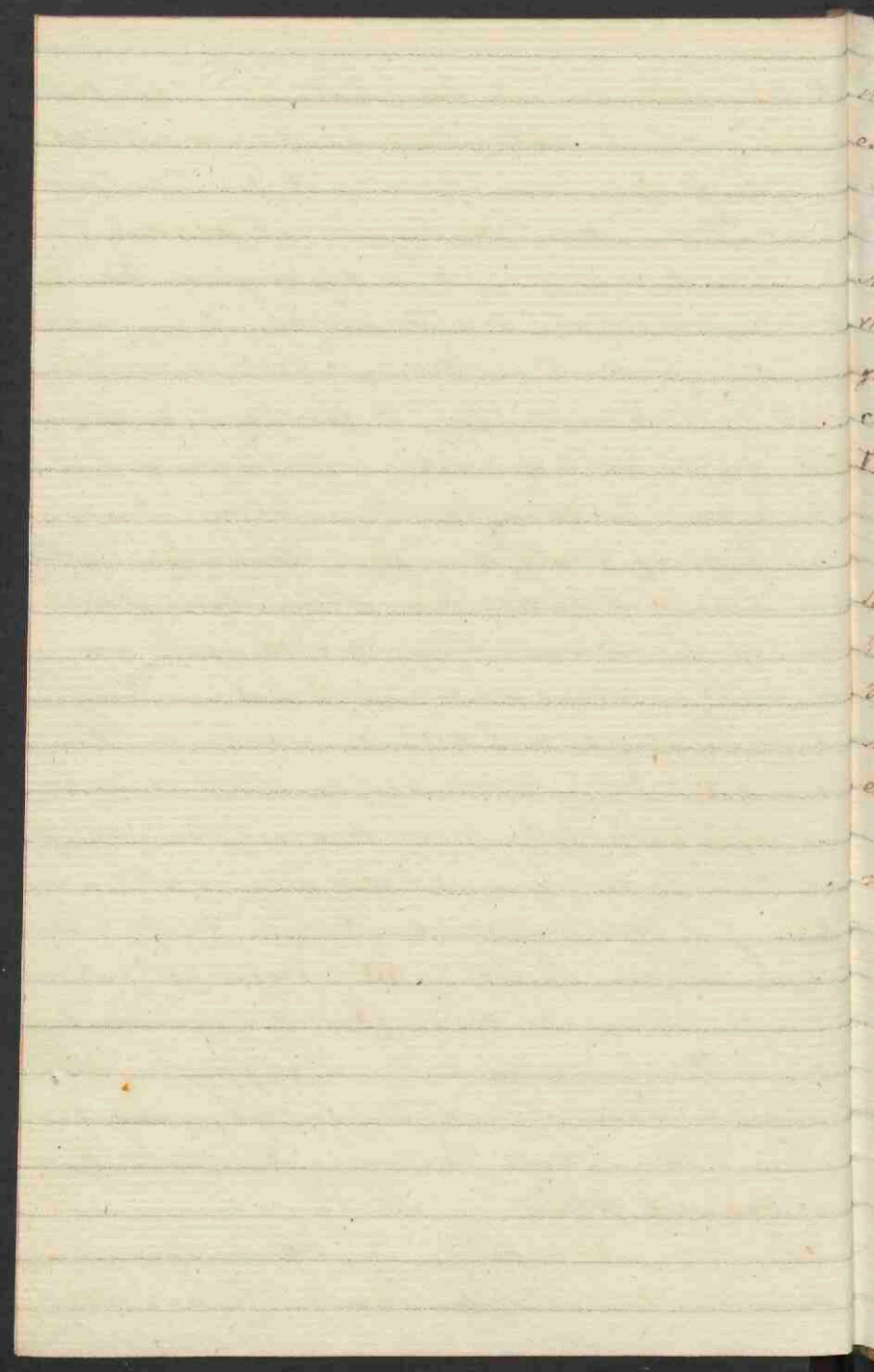
8. Van Salamador.

Ik heb vergeeten van wien die schildering is, maar het
troef my door de natuurlijke handeling en uitdruk-
king der personen; naamelyk naar ik het ondersneep
ziet, ^{ja} het alleen beschouwd als den baas
en den slaar in een levendig gesprek. Toen ik
reest naar de schilder kerkzale had, kan ik my niet
vergeen van te denken, dat by een kunstenaar
had weten te verheffen. Dit werk is byna
alle stukken van deze school. Spalago en de
Lante van Jordans, IIIe kamer no 59; — Beeld
van Gustaaf Adolf, id. no 68; — Venus byt lyke
van Adriaen, id. no 64; Diana van Floris id. no 28.
Zijn menige stukken, maar de uitdrukking van
een verheven ideaal vindt men niet. Jesus
van Tilman, die zich de handen wast, van Ren-
tin, IIe kamer no 55 is een der schoonste stukken
van deze gallery; het is vol leven en uitdrukking.
Ik woude toch te vinden, dat er meer alder tij-
ken. Het aandoel van Paris, en Apollo met
de musen, van Limburg IIIe kamer no 31 & 32.
men ten uitland de bevolking der vrouwen, etc.

Veel uitstekende landschappen van deze
school trokken myne aandacht: zij zijn van Hou-
cheron, Swaneveld, Verboom, Kuiswaal, Both.

Fransche School.

Verscheiden landschappen van Claude Lorraine, ou-
de van Veruet en van Poussin. Les pays bleus.

30 October, Weenen.

Stukke van Liegel. Een vrouwenhoofd van Grewer,
en een van Mile Le Doux. I^e Kamer n° 34 & 35.

Spaanse School.

Het kind jesu seelt Brood uit aan pelgrims;—
Maria met jesu en twee Engelen, beide van Murillo,
XIIe Kamer n° 24 & 35; — Maria als koningin der En-
gelen, van Carducci; — Het rolpde onbesnoep, van Es-
calante; — Maria in haar kindheid, van Tavernere,
XIIIe Kamer n° 6. 7 & 14.

Italiaanste School.

Maria met de Heilige Catharina e. Barbara, va
Leonardo Davinci. In het westelk genoomd Museum.
Een uitstekende schilderij; nog twee stukken van
denzelfden schilder: Jesus en Maria met den heiligen
Johannes en den Aartsengel Michael; IIe Kamer n° 43;
en Jesus en Maria XIe Kamer n° 1.

Allerliefst Maria hoofd, met een bloemwever schijver,
van Carlo Dolce, Xe Kamer n° 17;

Heilige familie van Fra. Bartolomeo. XI. 15

Maria met jesu en Elisabeth met Johannes, van Lu-
ini. XI. 16.

Madonna, van denzelfden. Museum 47.

Heilige familie van Giordano. 16. 12.

Een portret van Raphael door zijnen leermeester Per-
gino XI. 7. Het geen hier van Raphael zelf was, vond
ik niet suet zijne andere stukken te vergelijken.

Faint, illegible handwriting on a lined page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is too light to transcribe accurately.

